

GRAD VARAŽDIN

**PROVEDBENI PROGRAM GRADA VARAŽDINA
ZA RAZDOBLJE 2021. - 2025. GODINE**

Varaždin, prosinac 2021.

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ GRADONAČELNIKA	1
1. UVOD	3
1.1. Kontekst i metodologija izrade Provedbenog programa Grada Varaždina	3
1.2. Zakonodavni okvir	5
1.3. Strateški okvir	5
2. ANALITIČKA PODLOGA IZ KOJE PROIZLAZE KRATKOROČNE RAZVOJNE POTREBE I RAZVOJNI POTENCIJALI	7
2.1. Osnovni podaci	7
2.1.1. Položaj i smještaj	7
2.2. Gradska uprava	9
2.2.1. Ustrojstvo Grada	9
2.2.2. Digitalizacija	9
2.3. Društvo	9
2.3.1. Stanovništvo	9
2.3.2. Obrazovanje i sport	11
2.3.3. Tržiste rada	11
2.3.4. Stambena izgradnja	12
2.3.5. Željeznički promet	13
2.3.6. Cestovni promet	14
2.3.7. Zračni promet	14
2.3.8. Kultura	15
2.3.9. Zdravstvena i socijalna skrb	16
2.3.10. Javna sigurnost i zaštita ljudi i imovine	17
2.4. Gospodarstvo	17
2.4.1. Industrija, malo i srednje poduzetništvo te obrtništvo	21
2.4.2. Poduzetničke zone	24
2.4.3. Turizam	26
2.4.4. Poljoprivreda i šumarstvo	28
3. MISIJA, VIZIJA I SWOT ANALIZA	29
3.1. Misija	29
3.2. Vizija	29
3.3. SWOT analiza	30
4. STRATEŠKI OKVIR PROVEDBENOG PROGRAMA GRADA VARAŽDINA ZA RAZDOBLJE 2021-2025. GODINA	34
4.1. Pregled mjera i aktivnosti	35
4.2. Razvojni projekti	46
5. PRAĆENJE, IZVJEŠTAVANJE I VREDNOVANJE	48

POPIS SLIKA, TABLICA I GRAFIKONA

Slika 1. Prostorni smještaj Grada Varaždina u odnosu na Varaždinsku županiju i Republiku Hrvatsku	7
Slika 2. Makrolokacija Varaždina i Varaždinske županije	8
Slika 3.Organizacijska struktura upravnih tijela Grada.....	9
Slika 4. Struktura stanovništva prema dobi i spolu Grada Varaždina (DZS –modificirano).....	9
Slika 5. Kvalifikacijska struktura nezaposlenih u 2021. godini – Varaždin.....	12
Slika 6. Željeznička povezanost Varaždina	13
Slika 7. Broj poduzetnika i broj zaposlenih u Varaždinskoj županiji i Varaždinu u 2020. godini	18
Slika 8. Prosječna mjesecna neto plaća zaposlenih po veličini poduzetnika na razini RH, Varaždinske županije i grada Varaždina u 2020. godini.....	21
Slika 9. Ukupni prihodi i ukupni rashodi poduzetnika sa sjedištem u Varaždinu u zadnjih 5 godina	23
Slika 10. Slobodna zona Varaždin.....	23
Slika 11. Zona malog poduzetništva Jalkovec	25
Slika 12. Gospodarska zona Brezje	25
Slika 13. Turistička karta Varaždina.....	26
Slika 14. Ostvareni dolasci i noćenja u Varaždinu za 2019. i 2020. godinu	27
Tablica 1. Broj stanovnika Varaždina po naseljima u 2001. i 2011.godini.....	10
Tablica 2. Željeznička opremljenost Grada Varaždina.....	14
Tablica 3. Rang prema ukupnom prihodu poduzetnika - broj poduzetnika, zaposlenih i ukupan prihod poduzetnika u gradovima – županijskim središtima, u 2020. godini	18
Tablica 4. Broj poduzetnika i zaposlenih te osnovni finansijski rezultati poslovanja poduzetnika Varaždina u razdoblju 2011. - 2020. godine.....	19
Tablica 5. Rang lista top 5 poduzetnika sa sjedištem u Varaždinu prema izvozu u 2020. godini	20
Tablica 6. Prikaz dobiti i gubitka razdoblja poduzetnika sa sjedištem u Varaždinu - prema veličini i vlasništvu (iznosi u tisućama kuna).....	23
Tablica 7. Pokazatelji produktivnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti poslovanja poduzetnika Varaždina, Varaždinske županije i RH	24
Tablica 8. Poljoprivredno i šumsko zemljište na području Grada Varaždina	28

PRILOZI DOKUMENTU:

PRILOG 1. TERMINSKI, AKCIJSKI I FINANCIJSKI PLAN PROVEDBE RAZVOJNIH MJERA

UVODNA RIJEČ GRADONAČELNIKA

Poštovane sugrađanke i sugrađani,

Ovaj dokument predstavlja Provedbeni program Grada Varaždina za razdoblje 2021.-2025. godine. Radi se o strateškom dokumentu koji se, sukladno zakonskim obvezama, donosi za vrijeme trajanja mandata gradonačelnika i ove Uprave Grada Varaždina. U njemu se za navedeno razdoblje definiraju ključne mjere, aktivnosti i strateški projekti kojima ćemo podići ukupnu kvalitetu života svih građana našeg grada.

Naša vizija je učiniti Varaždin digitalnim i transparentnim gradom, koji je predvodnik gospodarskog razvoja i turističkih aktivnosti kontinentalne Hrvatske, za što vjerujemo da naš grad ima sve potrebne preduvjete i kapacitete. Uz svakodnevne aktivnosti koje se provode i poduzimaju, ovaj dokument predstavlja smjernice razvoja i glavne stupove projektnih aktivnosti kojima ćemo zajednički ostvariti naše planove.

Nesporno je da su gospodarski razvoj, turizam te projekti vezani uz ove sektore ključni za zadovoljstvo i kvalitetu života građana, no uz takve aktivnosti, ova gradska Uprava ne zapostavlja niti društveni razvoj grada i građana, ponajprije kroz kulturu, sport i obrazovanje, kao i sve druge aspekte života u zajednici.

U ovom mandatu, cilj gradske Uprave je da niti jedan segment života u zajednici ne bude zapostavljen i da razvojem svakog segmenta života doprinosimo ukupnom razvoju našeg Varaždina.

Iako ovaj dokument predstavlja obavezu gradonačelniku i gradskoj Upravi, on je zapravo dokument svih građana. Samo zajednički možemo izgraditi Varaždin u kakvom svi želimo živjeti i raditi.

GRADONAČELNIK

dr. sc. Neven Bosilj

1.UVOD

1.1.Kontekst i metodologija izrade Provedbenog programa Grada Varaždina

U razdoblju do 2020. godine važeći strateški akt Grada Varaždina bila je *Strategija razvoja Grada Varaždina do 2020. godine* donesena sukladno Zakonu o strateškom planiranju i upravljanju razvojem Republike Hrvatske (»*Narodne novine*« broj 123/17). Istekom navedenog razdoblja Grad Varaždin je postao središte urbanog područja Varaždin u programu Integriranih teritorijalnih ulaganja - ITU te je u procesu izrade strategije razvoja urbanog područja Varaždin (dalje: SRUP). Uz SRUP, ključan strateški dokument predstavljati će upravo ovaj Provedbeni program Grada Varaždina za razdoblje 2021.-2025. godine.

Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave kratkoročni su akti strateškog planiranja koji opisuju i osiguravaju postizanje ciljeva iz srednjoročnog akta strateškog planiranja i poveznici s proračunom jedinice lokalne samouprave. Provedbeni program jedinice lokalne samouprave donosi se za vrijeme trajanja mandata izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave i vrijedi za taj mandat. Slijedom navedenog, *Odlukom o pokretanju postupka izrade Provedbenog programa Grada Varaždina za razdoblje od 2021. do 2025. godine KLASA: 302-01/21-01/12, URBROJ:2186/01-11/2-21-3 (dalje: Program)* pokrenut je proces pripreme izrade navedenog dokumenta. Za potrebe procesa izrade Programa imenovana je i osnovana radna skupina sa svrhom pripreme programa i koordinacije aktivnosti izrade. Radna skupina je imenovana u sljedećem sastavu:

1. dr. sc. Neven Bosilj, Gradonačelnik
2. Miroslav Marković, zamjenik gradonačelnika
3. Vesna Haluga, privremena pročelnica Upravnog odjela za poslove gradonačelnika i gradskog vijeća
4. Danijela Vusić, privremena pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti
5. Vlado Podbrežnički, privremeni pročelnik Upravnog odjela za gradnju i komunalno gospodarstvo
6. Goranka Grgić, privremena pročelnica Upravnog odjela za gospodarske djelatnosti,
7. Marko Horvat, djelatnik Razvojne agencije Sjever DAND.o.o. (koordinatori izrade).

Također, sa svojim prijedlozima projekata sudjelovali su čelnici trgovачkih društava i javnih ustanova u vlasništvu i suvlasništvu Grada Varaždina.

Na području Grada osnovane su sljedeće javne ustanove koje su u nadležnosti Grada:

- Dječji vrtić Varaždin
- 7 osnovnih škola i Centar za odgoj i obrazovanje „Tomislav Špoljar“
- Gradska knjižnica i čitaonica "Metel Ožegović" Varaždin
- Gradski muzej Varaždin
- Javna ustanova Gradske bazene Varaždin

- Javna ustanova Gradski stanovi Varaždin
- HNK u Varaždinu
- Javna vatrogasna postrojba Grada Varaždina
- Koncertni ured Varaždin
- Pučko otvoreno učilište Varaždin
- Javna ustanova Regionalna Energetska Agencija Sjever Varaždin
- Centar za pružanje usluga u zajednici Varaždin
- Dom za žrtve obiteljskog nasilja "Utočište Sveti Nikola"
- Sveučilište Sjever

Trgovačka društva u vlasništvu Grada su:

- Čistoća d.o.o.
- Gradska tržnica d.o.o.
- Parkovi d.o.o.
- Razvojna agencija sjever - DAN d.o.o.
- Tehnološki park Varaždin d.o.o.
- Termoplín d.d.
- Varaždin Airport d.o.o.
- Varaždinske vijesti d.d.
- Varkom d.d.
- Vartop d.o.o.
- Zona Sjever d.o.o.

Proces izrade Programa odvija se u nekoliko faza, kako slijedi:

1. Revizija analize stanja
2. Definiranje baze projekata koji će se započeti i/ili realizirati do 2025. godine
3. SWOT Analiza
4. Prijedlog vizije i smjerova razvoja
5. Razrada mjera, aktivnosti i projekata, u skladu sa strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije

6. Izrada finansijskog plana provedbe i poveznica s proračunom
7. Izrada Akcijskog plana provedbe razvojnih projekata
8. Predlaganje nacrtta Provedbenog programa Grada Varaždina za razdoblje 2021.-2025.
9. Usvajanje Provedbenog programa grada Varaždina

Prilog ovom dokumentu je:

- PRILOG 1. TERMINSKI, AKCIJSKI I FINANCIJSKI PLAN PROVEDBE RAZVOJNIH MJERA

Za izradu analize stanja korišteni su interni i eksterni relevantni podaci, poput Strategije razvoja grada Varaždina do 2020. godine, podaci Državnog zavoda za statistiku, Financijske agencije, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske gospodarske komore, Registra udruga, te izvješća drugih nacionalnih institucija i službenih baza podataka.

1.2. Zakonodavni okvir

Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske uređen je sustav strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj na svim razinama upravljanja (nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini) te način pripreme, izrade, provedbe, izvješćivanja, praćenja provedbe i učinaka te vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Na temelju članka 15. stavka 2. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske je 2018. godine donijela *Uredbu o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (»Narodne novine«, broj 89/2018)*. Sustav strateškog planiranja u RH temelji se nacionalnim (*Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine*), regionalnim, odnosno županijskim (*Planovi razvoja jedinica regionalne/područne samouprave za razdoblje 2021-2027.*) te lokalnim (*Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave za razdoblje 2021. - 2025.*) aktima strateškog planiranja.

U skladu s navedenim, Program predstavlja kratkoročni strateški akt kojim će se definirati mjere, aktivnosti i razvojni projekti Grada Varaždina, a koji su usklađeni sa strateškim okvirom hijerarhijski viših akata, odnosno s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine (dalje: NRS 2030.). Obvezni sadržaj Programa utvrđen je člankom 18. *Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*.

1.3. Strateški okvir

NRS 2030 usklađena je s ciljevima nove regionalne i kohezijske politike Europske unije za razdoblje 2021.-2027.:

1. Pametnija Europa (*Smarter Europe*),
2. Zelena Europa bez ugljika (*Greener, low-carbon Europe*),
3. Povezanija Europa (*More connected Europe*),

4. Socijalnija Europa (*More social Europe*) i
5. Europa bliža građanima (*Europe closer to citizens*)

Strateški okvir NRS 2030, kao krovni nacionalni strateški akt na koji se potom veže i strateški smjer razvoja na regionalnoj i lokalnoj razini sastoji se od sljedećih razvojnih smjerova i strateških ciljeva (dalje: SC):

- ↙ **Razvojni smjer 1. Održivo gospodarstvo i društvo**
 - *SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo*
 - *SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi*
 - *SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom*
 - *SC 4. Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske*
- ↙ **Razvojni smjer 2. Jačanje otpornosti na krize**
 - *SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život*
 - *SC 6. Demografska obnova i bolji položaj obitelji*
 - *SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj*
- ↙ **Razvojni smjer 3. Zelena i digitalna tranzicija**
 - *SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost*
 - *SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva*
 - *SC 10. Održiva mobilnost*
 - *SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva*
- ↙ **Razvojni smjer 4. Ravnomjeran regionalni razvoj**
 - *SC 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima*
 - *SC 13. Jačanje regionalne konkurenčnosti*

Dokument je usklađen s višegodišnjem finansijskim okvirom EU te aktima strateškog planiranja povezanim s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021-2027. definiranim *Odlukom o utvrđivanju akata strateškog planiranja povezanih s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. do 2027. godine, rokova donošenja i tijela zaduženih za njihovu izradu* (Vlada Republike Hrvatske, KLASA: 022-03/20-04/352, URBROJ: 50301-05/16-20-6), a koja je u skladu s *Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize* (COM(2018) 375 final).

2.ANALITIČKA PODLOGA IZ KOJE PROIZLAZE KRATKOROČNE RAZVOJNE POTREBE I RAZVOJNI POTENCIJALI

2.1. Osnovni podaci

2.1.1.Položaj i smještaj

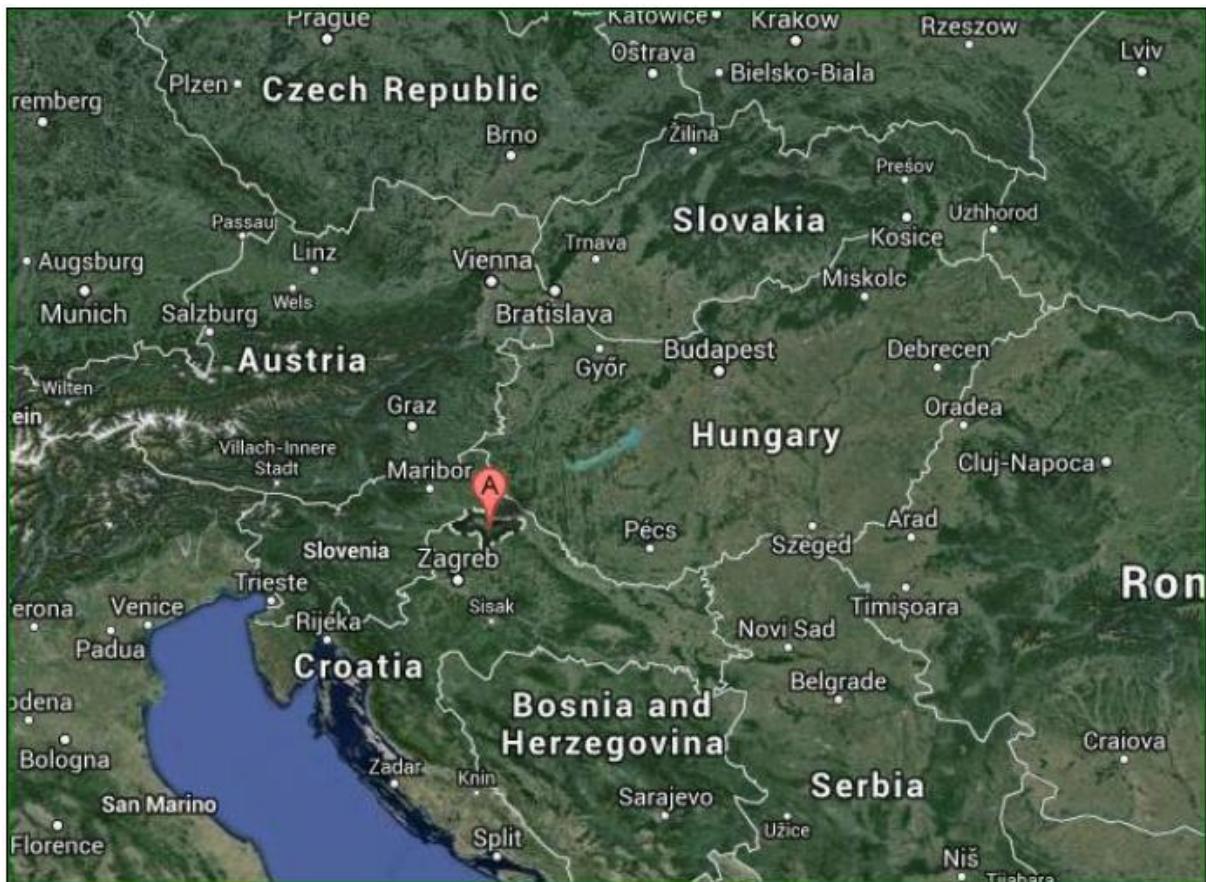
Varaždin je sjedište Varaždinske županije, a brojem stanovnika i najveći grad u županiji. Smješten je na desnoj obali rijeke Drave na prosječnoj nadmorskoj visini od 173 m. To se ravničarsko područje uz rijeku Dravu naziva i Varaždinskim poljem. Od Zagreba, glavnoga grada Republike Hrvatske, Varaždin je udaljen oko 80 km.

Slika 1. Prostorni smještaj Grada Varaždina u odnosu na Varaždinsku županiju i Republiku Hrvatsku

Geografski smještaj Grada Varaždina bitno utječe na njegovu prometnu važnost. Naime, autocestama je prometno dobro povezan s Mađarskom (prema Budimpešti) te Zagrebom, kao i Rijekom i Splitom prema Jadranskom moru. U smjeru zapad – istok veliku važnost ima takozvani Dravski koridor koji Hrvatsku preko Podunavlja otvara prema Crnom moru. Valja istaknuti da je rijeka Drava od velike važnosti za varaždinski kraj te predstavlja značajan prirodni i hidroenergetski potencijal. Također, Drava je Gradu važna za komunalne djelatnosti, kao i za opskrbu ovih prostora električnom energijom. Prometna povezanost Grada Varaždina sa svim dijelovima Republike Hrvatske, kao i s europskim državama, izrazito je dobra u cestovnom prometu, zadovoljavajuća u željezničkom prometu, a zbog izgrađene infrastrukture postoje dobri potencijali i za uspostavu zračnog prometa.

U pogledu same makrolokacije Grada, a u odnosu na cijelu Europu, ali i prekoceanske zemlje, Varaždin se nalazi na dobroj geoprometnoj poziciji s obzirom na relativnu blizinu velikih luka (Rijeka i Kopar) te njihovu povezanost autocestama koje vode prema Varaždinu.

Slika 2. Makrolokacija Varaždina i Varaždinske županije

2.2. Gradska uprava

2.2.1. Ustrojstvo Grada

Slika 3. Organizacijska struktura upravnih tijela Grada

2.2.2. Digitalizacija

Moderno doba nalaže sve brži ritam života i poslovanja pa je iz tog razloga informatizacija i digitalizacija bitan proces ukupnog razvoja lokalne zajednice. Horizontalno je načelo ovog Programa da potiče ubrzaniu informatizaciju društva što podrazumijeva širenje dostupnosti širokopoljasnih internetskih usluga, razvoj e-usluga u svim sektorima i podizanje razine informatičke pismenosti javnih službi, privatnog sektora i samih građana. Tijekom trajanja Provedbenog programa Grad Varaždin, koji je nositelj aktivnosti, poticat će korištenje i dostupnost informatičkih tehnologija i e-usluga te razvoj vještina svih dionika na području informatike i digitalizacije. Poštivanjem ovih načela ubrzat će se mnogi procesi koji su bitni za provođenje mjeru iz Programa.

2.3. Društvo

2.3.1. Stanovništvo

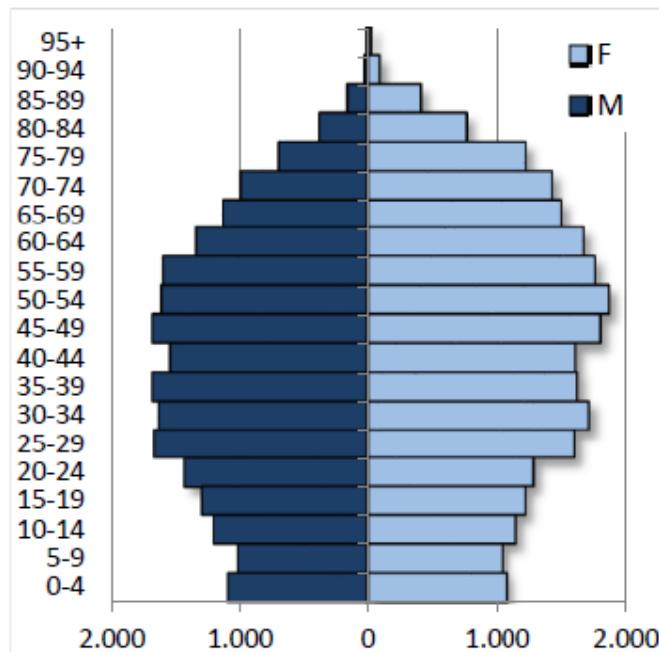
Grad Varaždin ima, prema popisu stanovništva iz 2011. godine, 46 946 stanovnika od čega 47,2 % muškaraca i 52,8 % žena prosječne dobi 42,5 godine. To čini Varaždin jedanaestim gradom po broju stanovništva u Hrvatskoj. Prosječna gustoća naseljenosti deset je puta veća od hrvatskog prosjeka (78,1 stan/km²) i iznosi 781,7 stan/km².

Što se tiče prostornih mogućnosti povećanja broja stanovnika Grada izgradnjom višestambenih zgrada i individualnih stambenih objekata, Generalnim urbanističkim planom predviđeni su novi, veći prostori stambene i mješovite namjene za izgradnju.

NASELJE	BROJ STANOVNIKA 2001.	BROJ STANOVNIKA 2011.
Črnce Biškupečki	713	693
Donji Kućan	707	705
Gojanec	603	619
Gornji Kućan	1 118	1 139
Hrašćica	965	1 277
Jalkovec	1 294	1 317
Kućan Marof	1 329	1 385
Poljana Biškupečka	443	456
Varaždin	41 434	38 746
Zbelava	469	506

Tablica 1. Broj stanovnika Varaždina po naseljima u 2001. i 2011. godini

Stanovništvo grada Varaždina stari, kao što je trend i u većini ostalih gradova Republike Hrvatske. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Grad Varaždin imao je 46 946 stanovnika, od čega je 24 806 žena i 22 140 muškaraca. Prosječna dob stanovnika, kao što je već navedeno iznosi 42.5 godina, a ukupna dobna struktura govori o prevelikom udjelu starijeg stanovništva u odnosu na mlađe.

Slika 4. Struktura stanovništva prema dobi i spolu Grada Varaždina (DZS – modificirano)

2.3.2. Obrazovanje i sport

Grad Varaždin nudi širok izbor obrazovnih programa u srednjoškolskom i visokoškolskom obrazovanju s obzirom na to da u gradu djeluje 13 srednjih škola te 5 visokoobrazovnih institucija (Sveučilište Sjever, Fakultet organizacije i informatike, Geotehnički fakultet, Tekstilno tehnički fakultet koji su dio Sveučilišta u Zagrebu te Ekonomski fakultet Osijek koji je dio Sveučilišta u Osijeku. Osim toga, u gradu postoji 11 privatnih vrtića i 1 vrtić kojem je osnivač Grad te 8 osnovnih škola uz Centar za odgoj i obrazovanje „Tomislav Špoljar“ namijenjen djeci i mladima s posebnim potrebama. Najviše osoba u gradu ima završenu srednju školu (trogodišnju i četverogodišnju), od čega najviše muškaraca ima trogodišnje strukovno zanimanje, a žene u jednakom omjeru završavaju trogodišnje i četverogodišnje programe.

U gradu djeluju i škole stranih jezika, kao i institucija od bitne važnosti za neformalno i cjeloživotno obrazovanje, Pučko otvoreno učilište Varaždin. Upravo je cjeloživotno obrazovanje jedan od strateških ciljeva koji se namjeravaju ojačati u sljedećem programskom razdoblju. U situaciji kad nezaposleni teško nalaze nova zaposlenja u struci, bitan je element njihove reintegracije u društvo stjecanje novih znanja i vještina. U tu svrhu institucije osmišljavaju programe kojima nezaposlenima dugotrajno nude baš takve nove kvalifikacije koje ih čine konkurentnijima na tržištu rada.

Sport je u gradu Varaždinu uvijek imao bitnu ulogu, kako amaterski tako i profesionalni. U gradu djeluje mnogo klubova i sportskih udruga koje se natječu na državnim i međunarodnim razinama, a organizirani su unutar Zajednice sportskih udruga Grada Varaždina (ZSUGV) koja broji 100 članica. Sukladno potpisanim ugovorom s Gradom Varaždinom ZSUGV upravlja Sportskim centrom Sloboda, Igralištem Srednjoškolac, Sportskom dvoranom Varaždin, Balonima 1 i 2 u Graberju. Gradski stadion 'Varteks' stavljen je na upravljanje Nogometnog kluba Varaždin. Ostale sportske građevine koje se nalaze u vlasništvu Grada Varaždina, a koriste se u funkciji jednog sporta na određenoj sportskoj građevini, dane su na upravljanje sportskim udrugama.

Varaždin ima dobru sportsku infrastrukturu s dva stadiona – Gradski stadion Varaždin i Sloboda, novu gradsku sportsku dvoranu Arena, školske sportske dvorane te sportsku dvoranu Graberje. Uz to postoje i Gradski bazeni Varaždin s profesionalnim standardima bazena za bavljenje plivanjem i organizaciju plivačkih manifestacija.

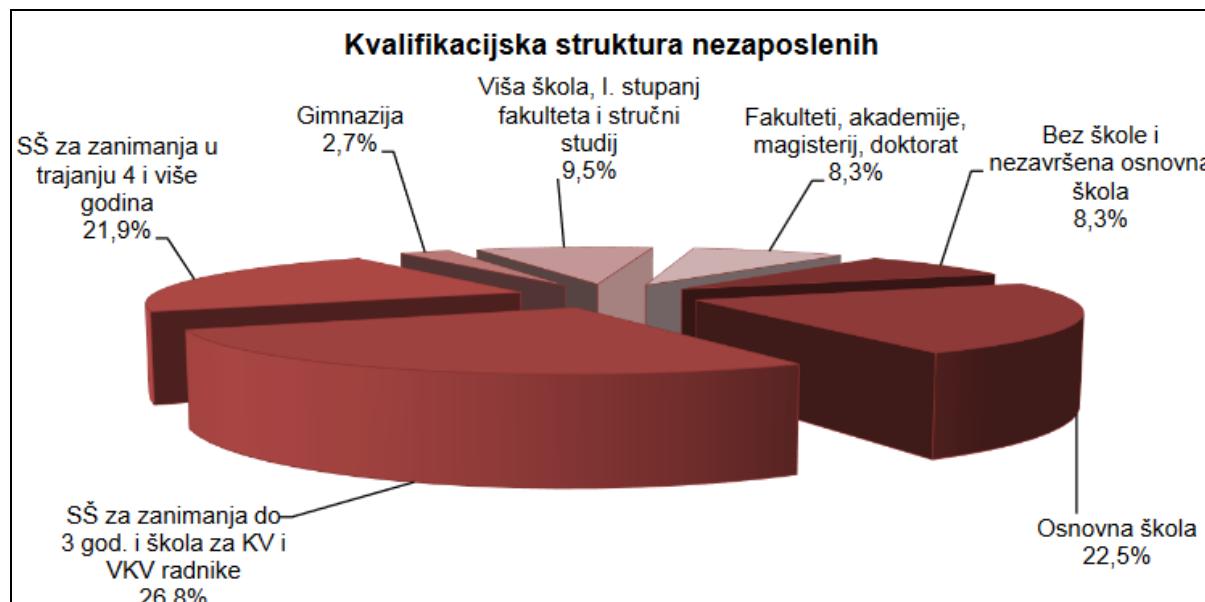
2.3.3. Tržište rada

Krajem studenog 2021. godine u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Područnom uredu Varaždin evidentirano je 2.060 nezaposlenih osoba. Na području Ispostave Ivanec bilježimo 539, Ludbreg 242, Novi Marof 257, Cestica 37 i Varaždin 985 osoba. U odnosu na prethodni mjesec, broj nezaposlenih je manji za 6,0% (131 osobu), a u usporedbi s istim mjesecom (studeni) 2020. godine broj nezaposlenih manji je za 816 osoba, odnosno 28,4%. Ujedno je evidentirana i 31 osoba kao tražitelj zaposlenja. Tijekom studenog evidentirano je 329 novih nezaposlenih osoba. Direktno iz radnog odnosa prijavilo se 247 osoba, iz drugog oblika rada 1 osoba, nakon škole 36, a iz neaktivnosti 45 osoba.

U ukupnom broju nezaposlenih osoba je 964 muškaraca ili 46,8%. Broj nezaposlenih muškaraca manji je za 6,9% u odnosu na prošli mjesec, a u odnosu na studeni 2020. godine broj nezaposlenih muškaraca manji je za 30,2%. Udio žena u ukupnoj nezaposlenosti iznosi 53,2% ili 1.096 žena. U

odnosu na prošli mjesec broj nezaposlenih žena je manji za 5,1%, a u odnosu na studeni 2020. godine broj nezaposlenih žena manji je za 26,6%.

U strukturi nezaposlenih je 360 osoba (17,5%) bez radnog iskustva. Broj nezaposlenih bez radnog iskustva u ovom mjesecu manji je za 8,4% u odnosu na listopad 2021. godine, te za 21,9% manji u odnosu na isti mjesec prošle godine.

Slika 5. Kvalifikacijska struktura nezaposlenih u 2021. godini - Varaždin (HZZ Regionalni ured Varaždin)

2.3.4. Stambena izgradnja

Kada je u pitanju stambena izgradnja, Grad Varaždin može utjecati na razvoj na dva načina: utvrđivanjem prostora za stambenu izgradnju u prostorno-planskoj dokumentaciji i utvrđivanjem doprinosu i naknada koje imaju utjecaj na visinu troškova izgradnje. Postoji i treća mogućnost koja je opsežno korištena u protekom razdoblju, a to je Program poticane stanogradnje (POS).

U Gradu Varaždinu Generalnim urbanističkim planom predviđeni su novi, veći prostori stambene namjene za izgradnju individualnih stambenih objekata, obiteljskih i višeobiteljskih kuća, a predviđena je i izgradnja naselja višestambenih objekata.

Višestambena izgradnja planirana je na području mješovite namjene u istočnom dijelu, te u jugozapadnom dijelu grada. Kako bi se podigla kvaliteta/standard novih stambenih područja, uz njih su planirani i javni i društveni sadržaji te zelene površine.

Važno je napomenuti da su u tijeku dvije izmjene i dopune dokumenata prostorne dokumentacije i to Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja povijesne jezgre te Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Sjevernog dijela grada Varaždina.

Područje obuhvata Urbanističkog plana uređenja sjevernog dijela grada Varaždina nalazi se u sjevernom dijelu obuhvata GUP-a i prostire se na površini od 82,60 ha. Osnovni razlog za pokretanje ovog Plana je da se na temelju Inicijative predlagatelja te u skladu sa Stručnom analizom izrađenom od Upravnog odjela za gradnju i komunalno gospodarstvo omogući gradnja građevine koja zahtjeva intenzivniji promet i boku u ciljanom obuhvatu mješovite namjene između ulica 2, 4-2, Koprivničke ulice i Ulice Ruđera Boškovića.

2.3.5. Željeznički promet

Smanjenje gospodarske aktivnosti, dugogodišnje zapostavljanje obnove i izgradnje željezničke infrastrukture u cijeloj zemlji odrazilo se i na stanje željezničke infrastrukture u Gradu. Od svih su pruga najznačajnije one koje Varaždin povezuju sa Zagrebom, Koprivnicom i Čakovcem (željezničke pruge od značaja za regionalni promet).

No, iako pruga prema Zagrebu postoji, ona nema onu ulogu koju bi mogla i trebala imati. Veliki je problem trajanje putovanja jer je na pruzi prema Zagrebu dozvoljena brzina do 80 (60) km/h. Bolje uvjete pruža jedino pruga prema Koprivnici na kojoj se nakon sanacije postigla brzina od 100 km/h. Nadalje, gradski i prigradski željeznički promet nije razvijen, a željezničkih postaja na rubnim dijelovima grada nema. U gradu postoji jedan željeznički kolodvor, obnovljen 2009. godine.

Nedavno su predstavljeni planovi nove željezničke pruge kojom će se umjesto dosadašnjih 3,5 sata, od Varaždina do 70 kilometara udaljenog Zagreba, uz tri gradska stajališta (Ivanec, Lepoglava, Zabok) stizati za 50 minuta. Vrijeme putovanja vlakom, izjednačit će se s putovanjem autocestom i time vratiti putnike u danas prazne vlakove. Hrvatska će se uklopiti u europske strategije prometnog razvoja, koje favoriziraju željeznicu kao ekološko prihvatljivi prijevoz.

Slika 6. Željeznička povezanost Varaždina

KATEGORIJA	NAZIV	TIP PRUGE	DULJINA (KM)
pruga od važnosti za regionalni pomet	R201 Zaprešić – Čakovec	jednokolosječna	6,23
	R202 Varaždin – Dalj	dvokolosječna elektrificirana	7,27
pruga od važnosti za lokalni pomet	L201 Varaždin – Golubovec	jednokolosječna	5,47

Tablica 2. Željeznička opremljenost Grada Varaždina

2.3.6. Cestovni promet

U Gradu Varaždinu postoji ukupno 159 km prometnica svih kategorija (autocesta, državnih cesta, nerazvrstanih cesta). Grad Varaždin je, zbog blizine Zagreba te mađarske i slovenske granice, jako dobro povezan s važnim središtima Hrvatske i srednje Europe. Izgradnjom autoceste A4, koja spaja Varaždin sa Zagrebom, putovanje iz Varaždina u metropolu skraćeno je na maksimalno sat vremena. Postojeća cestovna mreža Varaždina i okolice prati već spomenute prometne koridore koji preko grada povezuju Budimpeštu i Zagreb te Maribor i Ptuj s Koprivnicom. U grad ulazi jedanaest cesta i to iz smjera autoceste i prigradskih naselja ili okolnih općina te iz smjera Međimurske županije. Promet se iz smjera Čakovca prema Zagrebu najčešće odvija upravo preko Varaždina, iako je izgrađena autocesta od Goričana do Zagreba, što otežava promet u samom gradu. Kako bi se rasteretio tranzitni promet kroz središte grada, izgrađena je tzv. istočna obilaznica koja omogućuje vezu od Mađarske i Čakovca prema Zagrebu. Osim nje postoji obilaznica na zapadnom dijelu grada koja povezuje prigradska naselja Hrašćicu i Gojanec te jugozapadna obilaznica koja spaja Nedeljanec s Knegincem, čime je dodatno rasterećeno gradsko središte. Treba napomenuti da postoje i planovi za izgradnju brze ceste Varaždin – Ivanec – Lepoglava.

Autobusni kolodvor Varaždin je smješten uz šire područje povijesne jezgre grada Varaždina, južno od Kapucinskog samostana i crkve te uz četeverotračnu prometnicu i Kapucinski trg. Gledajući tu poziciju, pješke se može doći do svih relevantnih institucija u gradu.

2.3.7. Zračni promet

Putnički i teretni zračni promet u ovom dijelu Hrvatske koncentriran je u Zagrebu, no na području Varaždina postoji aerodrom. Varaždinski aerodrom od ove je godine pod upravljanjem gradske tvrtke Parkovi, a 26. listopada 2021. godine službeno je dobio Odobrenje za uporabu. Lokacija aerodroma geostrateški je povoljna. Naime, pristanište se nalazi nekoliko kilometara istočno od središta grada, na rubnom dijelu uz granicu općine Trnovec Bartolovečki. Trenutno postoji jedna uzletno-sletna staza dužine 1 730 i širine 30 metara. Aerodrom se koristi u sportsko-rekreacijske svrhe (sportsko-rekreacijsko letenje, padobranstvo, organiziranje aeromitinga, aeropiknika, škole letenja i slično), a u planovima je skorašnje uspostavljanje redovitih letova za destinacije s kojima Varaždin ima česte kontakte i poslovne odnose. Ukupna površina zračne luke iznosi 59,3 hektara.

U pripremi su planovi da se gradski aerodrom modernizira i komercijalizira te razvija u poslovnom, sportskom i edukacijskom smjeru. Zbog položaja i veličine aerodroma smatra se da je on pogodan za komercijalizaciju putem suradnje sa low budget avio kompanijama koje imaju interes u korištenju aerodroma za svoja prometovanja.

2.3.8. Kultura

Varaždin je u nacionalnim i internacionalnim okvirima prepoznat kao grad bogate kulture i kulturne baštine. Kultura u gradu vezana je uz kulturno nasljeđe, arhitekturu, glazbu i likovnu umjetnost koje su predstavljene raznim izložbama, događajima ili znamenitostima. U gradu djeluju Gradski muzej Varaždin, Knjižnica i čitaonica „Metel Ožegović“, Koncertni ured Varaždin te Hrvatsko narodno kazalište Varaždin kao nositelji kulturnih događaja i priredbi uz kontinuirani rad udruga u kulturi.

Hrvatsko narodno kazalište Varaždin dobilo je status nacionalnog kazališta što otvara velike mogućnosti novih aktivnosti i suradnje. Program će se tematski obogaćivati novim predstavama kako bi se povećala posjećenost i prepoznao kazalište kao brend grada pri čemu se razvoj veže i uz druge prepoznatljive brendove grada poput Špancirfesta ili Varaždinskih baroknih večer. U kazališnom studiju mladih sa stručnim voditeljima radi dvjestotinjak djece i mladih u plesnom i dramskom programu. Kazališna pozornica zahtijeva obnovu kao i podrumska scena Rogoz, a to je nova mogućnost prijave za EU fondove.

Glazbena škola Varaždin jedna je od najuglednijih u državi te je to je velika prednost grada. Kao potencijal za daljnji kulturni razvoj grada u glazbenom pogledu razmatra se uvođenje kurikuluma glazbenog obrazovanja na Sveučilište Sjever i uspostavljanje profesionalnih ansambala na području glazbe kako bi se iskoristili potencijali učenika koji završavaju Glazbenu školu.

Gradska knjižnica i čitaonica „Metel Ožegović“ s Odjelima za odrasle, djecu i mlade, sa svojim cjelodnevnim programima i planom zadovoljava potrebe građana. Knjižnica je 2021. godine preseljena na novu lokaciju, u sami centar grada pored glavnog gradskog trga te je uređena i modernizirana sadržajima, kako bi bila još dostupnija i prikladnija širokoj populaciji.

Što se tiče tehničke kulture, Zajednica tehničke kulture Grada Varaždina ima važnu ulogu u svim područjima ljudskog života. Redovita tehnička aktivnost važna je za razvoj inventivnosti, inovativnosti, kreativnosti i individualnih sposobnosti djece i mladih, omogućava im izbor korisnog i sadržajnog provođenja slobodnog vremena i upoznavanje najsuvremenijih tehnoloških dostignuća, obogaćuje stečena znanja i pridonosi spoznaji novih informatičkih i tehnoloških znanja i vještina. Stvaranjem radnih navika i edukacijom o važnosti bavljenja tehničkim aktivnostima treba započeti rano. Većina djece koja se uključuju u neku od aktivnosti iz područja tehničke kulture u djetinjstvu postiže bolje rezultate i na ostalim područjima svojeg razvoja što ima pozitivan učinak na razvoj osobnosti. Djeca koja se bave određenim tehničkim aktivnostima već u ranoj životnoj dobi razvijaju radne navike, praktičnost i socijalizaciju.

Kulturni amaterizam Grada Varaždina ima važnu ulogu u svim područjima ljudskog života pri čemu se posebno ističe rad kulturno-umjetničkih udruga. Na području grada Varaždina djeluju ansambl i orkestri koji su po kvaliteti u samom vrhu Hrvatske. Svojim radom oni pozitivno utječu na usvajanje zdravog načina života, plansko popunjavanje slobodnog vremena i kvalitetu života. Omogućavaju

djeci, mladeži i starijim osobama korisno i sadržajno provođenje slobodnog vremena i upoznavanje te prihvaćanje narodne glazbene i plesne tradicije, obogaćuju stečena znanja te pridonose spoznaji novih znanja i vještina iz područja folklorne baštine i očuvanja nacionalne tradicije, običaja i kulture. Pravovremeno uključivanje u kulturno-umjetničke udruge suzbija sve vrste poroka te potiče međusobno druženje, socijalizaciju, prijateljstvo i zajedništvo.

U sklopu lokacije tvornice Varteks, gdje Grad Varaždin namjerava stvoriti novi urbani prostor stambeno – društvene namjene na zapuštenim područjima industrijskog kompleksa, namjerava se izgraditi kulturni centar koji će služiti kao platforma kulture grada Varaždina uz druge sadržaje poput kongresne dvorane, multimedijalnih prostora i sadržaja i slično.

2.3.9. Zdravstvena i socijalna skrb

Od ustanova s područja zdravstva i socijalne skrbi u Varaždinu postoje: Opća bolnica Varaždin, Dom zdravlja Varaždin, Ljekarne, Centar za socijalnu skrb Varaždin, Prihvatilište za beskućnike, Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin, Dom za žrtve obiteljskog nasilja te Caritasova pučka kuhinja. Ustanove se nalaze na širem području gradskog centra i lako su dostupne svim građanima. Osim ovih ustanova postoji nekoliko privatnih poliklinika i više privatnih ljekarni. Osnivač javnih ustanova jest županija ili država tako da Grad Varaždin nema izravnog utjecaja na rad i funkcioniranje tih ustanova, iako je, zbog same činjenice da su one smještene na području Grada, usko povezan s njihovim djelovanjem.

Treba napomenuti da u Gradu djeluje i Povjerenstvo za umirovljenike i starije osobe koje je izradilo Akcijski plan za zdravo starenje koji će pomoći pri unapređenju životnog standarda starijih osoba na području Grada Varaždina u srednjoročnom razdoblju.

Centar za socijalnu skrb ima dobru suradnju s Gradskom upravom vezanu za pomoći u troškovima stanovanja za ugrožene skupine. Uočeno je da nedostaju aktivni volonteri na području socijalne skrbi, a ima i premalo aktivnosti vezanih za rad s roditeljima oko problema u odgoju i ponašanju djece. Roditelji su često neinformirani i sami u problemima s djecom koja imaju poteškoće u razvoju što dovodi i do loše brige o djetetu, ali i do raspada obiteljskih zajednica.

U Gradu postoje kapaciteti za povećani zdravstveni turizam zbog blizine toplica i lječilišta, ali i zbog sve većeg širenja mreža poliklinika i liječničkih ustanova u gradu. S obzirom na dostupnost smještaja tijekom godine ova bi se grana turizma mogla razvijati.

Grad raspolaze i s iskustvom u provedbi EU projekata iz područja socijalne skrbi koji mogu poslužiti kao odlična referenca za dobivanje sredstava iz EU strukturnih fondova. U tu svrhu postoji potreba da se civilno društvo bolje osvijesti o toj potrebi te da se udruge koje djeluju na području socijalne skrbi bolje umreže i povežu s institucijama te da zajednički osmišljavaju projekte.

2.3.10. Javna sigurnost i zaštita ljudi i imovine

Na području Grada Varaždina s razine državnih i lokalnih ustanova djeluju: Državna uprava za zaštitu i spašavanje – Područni ured Varaždin, Policijska uprava varaždinska, Javna vatrogasna postrojba Grada Varaždina, Zavod za hitnu medicinu Varaždinske županije i Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije. Sva tijela javne sigurnosti smještena su u širem centru grada što omogućava brze intervencije, ali također dovodi i do problema, posebno s prometom te teškom dostupnošću same gradske jezgre u vrijeme većih događaja.

Osim toga trenutna je zgrada postrojbe zastarjela, prometno i prostorno loše smještena i bez mogućnosti širenja ili modernizacije. Budući da je prijeko potrebno izgraditi novi centar za vatrogasnu postrojbu, ali i objediniti sve službe neovisno o osnivačima (javni ili civilni), nameće se zaključak kako je potrebno uz pomoć EU fondova izgraditi Regionalni centar za zaštitu i spašavanje.

2.4. Gospodarstvo

Grad Varaždin, sjedište Varaždinske županije, među županijskim središtema po broju poduzetnika nalazi se na 7. mjestu, a na razini RH nalazi se na 8. mjestu. Po broju zaposlenih, ukupnom prihodu i dobiti razdoblja na razini RH je na 5. mjestu, a prema neto dobiti na 3. mjestu.

Prema prosječnom broju zaposlenih po poduzetniku na prvom je mjestu Koprivnica (sjedište Koprivničko-križevačke županije) sa 11,3 zaposlenih, a slijede Krapina (10,8), Požega (10,2), Slavonski Brod (9,9) i Varaždin (9,7). Sva ostala županijska središta u prosjeku imaju manje od 9 zaposlenih po poduzetniku, s time da Grad Zagreb ima prosjek od 8 zaposlenih po poduzetniku, dok je najmanji prosjek među gradovima – županijskim središtema u Dubrovniku (4,6), Zadru (4,7), Splitu (4,8) te Šibeniku (5,2).

Naziv grada/općine	Broj poduzetnika			Broj zaposlenih		Ukupni prihod	
	Broj	Rang na razini RH	Rang po sjedištima županija	Broj	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH
Grad Zagreb	46.347	1	1	369.080	1	368.993.688	1
Split	7.855	2	2	37.767	2	24.150.437	2
Rijeka	5.071	3	3	29.590	3	19.453.066	3
Osijek	3.294	4	4	22.323	4	15.331.125	4
Varaždin	2.176	8	7	21.003	5	14.876.418	5
Velika Gorica	1.820	9	8	12.775	7	13.226.290	6
Vukovar	613	29	16	5.337	23	12.961.685	7
Čakovec	1.423	12	9	12.391	9	7.900.471	9
Zadar	3.099	5	5	14.653	6	7.730.639	10
Karlovac	1.286	14	11	10.564	12	7.302.716	11
Koprivnica	784	24	15	8.865	14	6.068.361	13
Slavonski Brod	1.229	15	12	12.168	10	6.056.774	14
Bjelovar	1.145	16	13	7.828	18	4.289.318	19
Šibenik	1.315	13	10	6.883	19	4.100.665	21
Dubrovnik	2.336	7	6	10.699	11	4.010.315	22
Sisak	868	21	14	6.225	22	3.056.920	27
Požega	461	40	18	4.713	26	3.039.824	28

Krapina	339	55	20	3.678	32	1.711.060	46
Virovitica	472	36	17	3.790	30	1.665.288	49
Pazin	359	50	19	2.205	53	1.402.166	59
Gospic	240	74	21	1.333	90	924.046	82
Ukupno gradovi - županijska središta	82.532	-	-	603.870	-	528.251.271	-
RH	139.009	-	-	947.874	-	743.841.185	-
Udjeli gradova – županijskih središta u %	59,4%	-	-	63,7%	-	71,0%	-

Tablica 3. Rang prema ukupnom prihodu poduzetnika - broj poduzetnika, zaposlenih i ukupan prihod poduzetnika u gradovima – županijskim središtima, u 2020. godini (iznosi u tisućama kuna)

U Varaždinskoj županiji u 2020. godini poslovalo je ukupno 4.276 poduzetnika koji su ostvarili neto dobit u iznosu od 1,3 milijarde kuna što je u odnosu na 2019. godinu povećanje za 22,3%. U 2020. godini poduzetnici grada Varaždina ostvarili su neto dobit u iznosu od 571,7 milijuna kuna, dok su u 2019. godini iskazali neto dobit od 480,3 milijuna kuna, što je povećanje od 19,0%.

Udio poduzetnika s područja Varaždina u rezultatima poduzetnika Varaždinske županije u rasponu je od 21,0% (trgovinski saldo) do 64,9% (bruto investicije u novu dugotrajnu imovinu), a u rezultatima poduzetnika Hrvatske od 0,5% (gubitak prije i poslije oporezivanja) do 6,0% (trgovinski saldo).

Sa 21.003 zaposlenih u 2020. godini poduzetnici Varaždina sudjeluju udjelom od 47,9% u broju zaposlenih kod poduzetnika na razini Varaždinske županije. Ostvarili su ukupan prihod u iznosu od 14,9 milijardi kuna, što je u ukupnim prihodima poduzetnika na razini Varaždinske županije udio od 54,2% i udio od 2,0% na razini RH.

Na rang listi gradova i općina RH, poduzetnici Varaždina u 2020. zauzimaju 8. mjesto po broju poduzetnika (2.176), 5. mjesto po broju zaposlenih (21.003), po ukupnom prihodu (14,9 milijardi kuna) i po dobiti razdoblja (707,4 milijuna kuna), 23. mjesto po gubitku razdoblja (135,7 milijuna kuna) te 3. mjesto prema iskazanoj neto dobiti (571,7 milijun kuna).

Slika 7. Broj poduzetnika i broj zaposlenih u Varaždinskoj županiji i Varaždinu u 2020. godini

Promatramo li poslovanje poduzetnika grada Varaždina kroz razdoblje od deset godina (Tablica 4.), u 2020. godini bio je najveći broj poduzetnika, njih 2.176, što je 43,3% više u odnosu na početnu promatranoj 2011. godini. Najviše zaposlenih bilo je također 2020. godine (21.003), što je u odnosu na 2011. godinu više za 6,3%.

Opis	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Broj poduzetnika	1.519	1.495	1.581	1.634	1.686	1.836	1.902	2.020	2.091	2.176
Broj dobitaša	918	941	991	1.064	1.146	1.278	1.293	1.432	1.493	1.435
Broj gubitaša	601	554	590	570	540	558	609	588	598	741
Broj zaposlenih	19.767	18.463	18.567	18.689	18.585	19.422	19.993	20.086	20.780	21.003
Ukupni prihodi	12.831.500	12.157.786	11.866.137	11.656.727	12.048.064	12.462.903	13.616.614	14.357.238	15.157.089	14.876.418
Ukupni rashodi	12.727.175	12.098.089	11.700.817	11.610.502	11.866.035	12.160.175	13.330.050	14.051.772	14.558.506	14.204.310
Dobit razdoblja	375.809	368.586	453.517	474.104	403.850	446.022	497.162	530.427	591.622	707.384
Gubitak razdoblja	332.214	363.804	338.168	483.147	292.273	225.059	300.333	313.538	104.004	135.730
Neto dobit/gubitak	43.595	4.782	115.349	-9.043	111.577	220.962	196.829	216.889	487.619	571.653
Izvoz	1.670.246	1.521.737	1.407.679	1.577.446	1.982.445	2.436.301	3.022.032	3.016.498	3.228.206	3.046.781
Uvoz	1.873.345	1.566.411	1.657.917	1.780.520	1.809.127	2.169.777	2.663.516	2.760.051	2.311.844	2.174.393
Trgovinski saldo (izvoz - uvoz)	-203.099	-44.674	-250.238	-203.074	173.318	266.523	358.516	256.447	916.361	872.388
Investicije u novu dug. imovinu	586.460	346.297	332.644	297.574	412.482	403.318	270.758	404.244	505.883	558.054
Prosj. mj. neto plaća po zaposl.	3.839	3.969	3.935	3.978	4.194	4.293	4.619	4.943	5.210	5.323

Tablica 4. Broj poduzetnika i zaposlenih te osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika Varaždina u razdoblju 2011. - 2020. godine (iznosi u tisućama kuna, prosječne plaće u kunama)

Poduzetnici sa sjedištem na području grada Varaždina, njih 2.176, u svojim financijskim izvještajima iskazali su ukupne prihode u iznosu od 14,9 milijardi kuna, što je 1,2% manje u odnosu na ukupne prihode ostvarene prethodne godine. Ukupni rashodi u iznosu od 14,2 milijarde kuna smanjeni su za 1,9% u odnosu na usporednu 2019. godinu.

Poduzetnici sa sjedištem u Varaždinu povećali su dobit prije oporezivanja za 18,9%, dok su dobit razdoblja (dabit nakon oporezivanja) povećali za 23,8%. Gubitak prije oporezivanja povećan je za 49,7% kao i gubitak razdoblja za 49,1%.

Konsolidirani financijski rezultat – neto dobit poduzetnika sa sjedištem u Varaždinu pozitivnog je predznaka što znači da su u 2020. godini poduzetnici poslovali s dobiti. U odnosu na usporednu 2019.

godinu kada je ostvarena neto dobit iznosila 480,3 milijuna kuna, neto dobit u 2020. godini povećana je za 19,0%.

Od 2.176 poduzetnika grada Varaždina najveći konsolidirani finansijski rezultat – neto dobit ostvario je veliki poduzetnik ZAGORJE-TEHNOBETON d.d. uz ostvarenje 271,9 milijuna kuna ukupnih prihoda (1,8% od 8,0 milijardi kuna ukupnoga prihoda svih poduzetnika grada). Slijedi veliki poduzetnik GUMIIMPEX-GRP d.o.o. sa 38,9 milijuna kuna neto dobiti i 440,5 milijuna kuna ukupnih prihod. Pretežita djelatnost poduzetnika ZAGORJE-TEHNOBETON d.d. je NKD 41.20 - Gradnja stambenih i nestambenih zgrada, a poduzetnika GUMIIMPEX-GRP d.o.o. NKD 22.19 - Proizvodnja ostalih proizvoda od gume.

Rang	OIB	Naziv	Djelatnost	Izvoz
1.	23086980846	WOLLSDORF COMPONENTS	14.11 Proizvodnja kožne odjeće	458.244
2.	61825216722	KOSTWEIN D.O.O	28.49 Proizvodnja ostalih alatnih strojeva	249.467
3.	80258164780	SOLVIS D.O.O.	27.90 Proizvodnja ostale električne opreme	216.622
4.	44138062462	VINDIJA D.D.	10.51 Djelatnosti mljekara i proizvođača sira	216.018
5.	21031321242	KOKA D.D.	01.47 Uzgoj peradi	210.008
Ukupno 5 najvećih prema veličini izvoza				1.350.359

Tablica 5. Rang lista top 5 poduzetnika sa sjedištem u Varaždinu prema izvozu u 2020. godini (iznosi u tis. kuna)

Analiza obračunatih prosječnih mjesecnih neto plaća zaposlenih kod poduzetnika sa sjedištem u Varaždinu prema veličini poduzetnika i njihova usporedba s prosječnim mjesecnim neto plaćama zaposlenih kod poduzetnika Varaždinske županije iste veličine, pokazala je kako su mikro, mali i srednje veliki poduzetnici u Varaždinu u 2020. godini obračunali veće neto plaće od prosjeka na razini poduzetnika Varaždinske županije, dok su veliki poduzetnici sa sjedištem u Varaždinu u odnosu na razinu županije za isto razdoblje obračunali manje neto plaće.

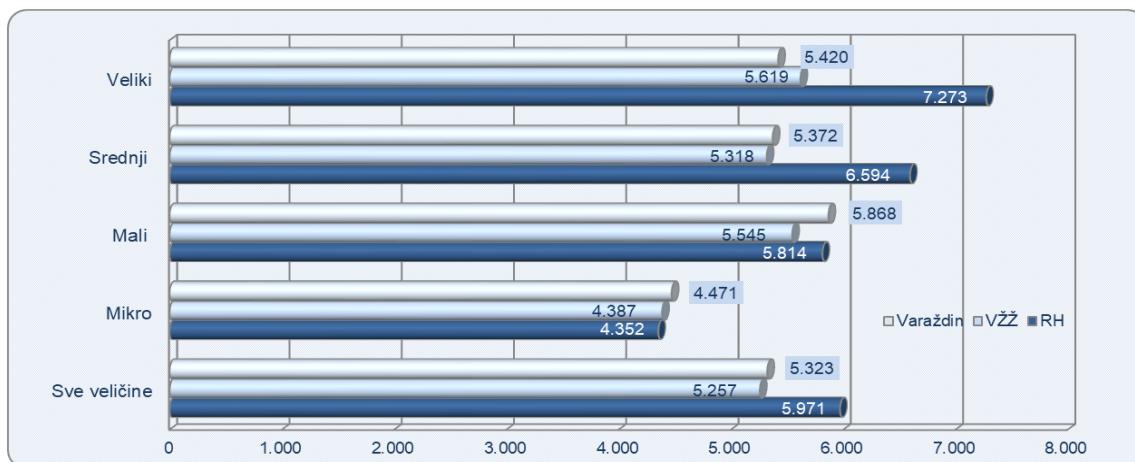
Prosječna mjesecna neto plaća zaposlenih kod mikro poduzetnika u Varaždinu iznosila je 4.471 kuna u 2020. godini, što je za 16,0% manje od prosjeka svih poduzetnika Varaždina (5.323 kuna), za 1,9% više od prosjeka mikro poduzetnika Varaždinske županije (4.387 kuna) te za 2,7% više od prosjeka zaposlenih kod mikro poduzetnika Hrvatske (4.352 kune).

Prosječna mjesecna neto plaća zaposlenih kod malih poduzetnika u Varaždinu iznosila je 5.868 kuna u 2020. godini, što je za 10,2% više od prosjeka svih poduzetnika Varaždina (5.323 kune), za 5,8% više od prosjeka malih poduzetnika Varaždinske županije (5.545 kuna) te za 0,9% više od prosjeka zaposlenih kod malih poduzetnika Hrvatske (5.814 kuna).

Prosječna mjesecna neto plaća zaposlenih kod srednje velikih poduzetnika sa sjedištem u Varaždinu iznosila je 5.372 kune u 2020. godini, što je za 0,9% više od prosjeka svih poduzetnika Varaždina, za 1,0% više od prosjeka srednje velikih poduzetnika Varaždinske županije (5.318 kuna) te za 18,5% manje od prosjeka zaposlenih kod srednje velikih poduzetnika Hrvatske (6.594 kune). U Varaždinu sjedište ima 32 srednje velikih poduzetnika.

Analiza iste grupe podataka kod velikih poduzetnika sa sjedištem u Varaždinu pokazuje kako je prosječna mjesecna neto plaća u 2020. godini iznosila 5.420 kuna što je 1,8% više od prosjeka svih

poduzetnika Varaždina, za 3,5% manje od prosjeka velikih poduzetnika Varaždinske županije (5.619 kuna) te za 25,5% manje od prosjeka zaposlenih kod velikih poduzetnika Hrvatske (7.273 kune). U Varaždinu sjedište ima 11 velikih poduzetnika.

Slika 8. Prosječna mjeseca neto plaća zaposlenih po veličini poduzetnika na razini RH, VŽŽ i Varaždina u 2020. godini (prosječne plaće u kunama)

2.4.1. Industrija, malo i srednje poduzetništvo

U Varaždinu je još od kraja 19. stoljeća industrijska proizvodnja imala veliku ulogu u gospodarskoj strukturi, a najvažnija industrijska grana bila je tekstilna industrija. Osim tekstilne industrije značajna je i prehrambena, a od ostalih industrijskih grana potrebno je spomenuti metaloprerađivačku, građevinsku,drvnu i obućarsku industriju. Iako je u stanju nestabilnosti i krize, industrija je u Varaždinu i danas najvažniji nositelj gospodarstva. No, konstatirano je da ta gospodarska djelatnost bilježi stalni pad proizvodnje i zaposlenosti. Podaci upućuju na dominaciju radno intenzivne prerađivačke industrije s velikim udjelom zaposlenih što se negativno odražava na prosječne plaće zaposlenih, a time i na opći društveni standard.

U strukturi poduzetništva Varaždina u 2020. godini, prema kriteriju broja zaposlenih, dominantnu ulogu imaju poduzetnici sljedećih djelatnosti: prerađivačka industrija, trgovina na veliko i malo i građevinarstvo.

U 2020. godini kod poduzetnika Varaždina iz djelatnosti prerađivačke industrije bilo je najviše zaposlenih, njih 8.027 ili 38,2% od ukupno zaposlenih na razini Varaždina. U navedenoj djelatnosti obračunata je prosječna mjeseca neto plaća u iznosu od 5.148 kuna što je za 2,2% više nego prethodne godine, za 3,3% manje od prosječne plaće zaposlenih kod poduzetnika u Varaždinu, za 2,5% manje od prosječne plaće zaposlenih kod poduzetnika iz djelatnosti prerađivačke industrije Varaždinske županije (5.281 kuna) te za 15,2% manje od prosječne plaće u djelatnosti prerađivačke industrije Hrvatske (6.068 kuna).

Druga značajna skupina su poduzetnici u djelatnosti trgovina na veliko i malo. U 2020. godini kod poduzetnika Varaždina u navedenoj djelatnosti bilo je 2.958 zaposlenih ili 14,1% od ukupno zaposlenih kod poduzetnika sa sjedištem u Varaždinu. Prosječna mjeseca neto plaća zaposlenih kod poduzetnika u djelatnosti trgovine na veliko i malo, na razini poduzetnika sa sjedištem u Varaždinu,

obračunata je u iznosu od 4.812 kuna, što je za 1,5% više u odnosu na 2019. godinu, za 9,6% manje od prosjeka na razini poduzetnika u Varaždinu, za 0,1% manje od prosjeka kod poduzetnika u promatranoj djelatnosti u Varaždinskoj županiji (4.813 kuna) te za 17,3% manje od prosjeka u djelatnosti trgovine na veliko i malo na razini Hrvatske (5.816 kuna).

Od ostalih djelatnosti izdvaja se djelatnost građevinarstvo. U 2020. godini kod poduzetnika grada Varaždina u navedenoj djelatnosti bilo je 2.173 zaposlenih ili 10,3% od ukupno zaposlenih na razini grada. Zaposlenima u djelatnosti građevinarstva obračunata je prosječna mjesecna neto plaća u iznosu od 5.892 kune što je iznad prosjeka Varaždina za 10,7%, iznad prosjeka zaposlenih u istoj djelatnosti Varaždinske županije (5.636 kuna) za 4,5% te ispod prosjeka navedene djelatnosti Hrvatske (5.341 kuna) za 10,3%.

Najveća prosječna mjesecna plaća na razini Varaždina u iznosu od 10.005 kuna obračunata je zaposlenima kod poduzetnika u području djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, dok je najniža prosječna mjesecna neto plaća u iznosu od 3.084 kune isplaćena 7 zaposlenika poduzetnika djelatnosti umjetnosti, zabave i rekreacije.

Promatramo li osnovne veličine poduzetnika sa sjedištem u Varaždinu u 2020. godini, grupirane prema njihovoj veličini (kriterij veličine prema Zakonu o računovodstvu (NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20) usklađen s Direktivom 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća), uočavamo kako je najviše mikro poduzetnika (1.898) koji su zapošljavali 4.587 radnika, dok su veliki poduzetnici (njih 11) zapošljavali najveći broj radnika (6.590).

Broj zaposlenih rastao je kod mikro poduzetnika za 10,2% (426 radnika više), kod malih poduzetnika za 1,4% (75 radnika više), dok je broj zaposlenih kod velikih poduzetnika smanjen za 0,9% (58 radnika manje), a kod srednje velikih poduzetnika za 2,9% (126 radnika manje).

Sve četiri skupine poduzetnika ostvarile su pozitivan finansijski rezultat - neto dobit. Najveće ukupne prihode i ukupne rashode ostvarili su veliki poduzetnici, ukupne prihode u iznosu od 6,7 milijardi kuna te ukupne rashode od 6,6 milijardi kuna.

Mikro poduzetnici su u 2020. godini ostvarili ukupne prihode u iznosu od 1,6 milijardi kuna, što je povećanje ukupnih prihoda, u odnosu na 2019. godinu, za 13,2%. Istovremeno, ukupni rashodi povećani su za 9,8% (ostvareno 1,5 milijardi kuna u 2020. godini).

Ukupni prihodi malih poduzetnika u 2020. godini iznosili su 3,6 milijardi kuna te su smanjeni za 4,4% u odnosu na prethodno poslovno razdoblje. Ostvareni ukupni rashodi skupine smanjeni su za 4,1%, a iznosili su 3,4 milijarde kuna.

Opis	Broj poduzetnika			Dobit razdoblja			Gubitak razdoblja		
	svih	dobraša	gubitaša	2019.	2020.	Indeks	2019.	2020.	Indeks
Mikro	1.898	1.184	714	129.881	180.288	138,8	72.379	69.301	95,7
Mali	235	213	22	219.537	218.466	99,5	7.618	17.865	234,5
Srednji	32	29	3	95.690	145.201	151,7	0	6.363	-
Veliki	11	9	2	126.295	163.428	129,4	11.059	42.201	381,6
Ukupno	2.176	1.435	741	571.404	707.384	123,8	91.056	135.730	149,1

Opis	Broj poduzetnika			Dobit razdoblja			Gubitak razdoblja		
	svih	dobraša	gubitaša	2019.	2020.	Indeks	2019.	2020.	Indeks
Državno	13	7	6	6.068	3.288	54,2	229	4.095	>>100
Privatno	2.157	1.424	733	558.409	693.982	124,3	77.169	98.719	127,9
Zadružno	1	0	1	0	0	-	2.599	1.447	55,7
Mješovito	5	4	1	6.927	10.114	146,0	11.059	31.469	284,6
Ukupno	2.176	1.435	741	571.404	707.384	123,8	91.056	135.730	149,1

Tablica 6. Prikaz dobiti i gubitka razdoblja poduzetnika sa sjedištem u Varaždinu - prema veličini i vlasništvu
(iznosi u tisućama kuna)

Slika 9. Ukupni prihodi i ukupni rashodi poduzetnika sa sjedištem u Varaždinu u zadnjih 5 godina

U usporedbi s drugim gradovima i općinama Varaždinske županije, Varaždin je na prvom mjestu prema kriteriju broja poduzetnika, broja zaposlenih, ukupnih prihoda, dobiti i gubitka razdoblja te neto dobiti. Poduzetnici Varaždina u 2020. godini smanjili su produktivnost rada po zaposlenom mjerenu ukupnim prihodom po zaposlenom za 2,7% (na razini županije smanjenje od 1,9%, a na razini RH smanjenje od 5,1%). Produktivnost rada po zaposlenom mjerena s neto dobiti/gubitkom po zaposlenom bilježi pozitivnu vrijednost na području Varaždina, Varaždinske županije i RH jer je u 2020. iskazana neto dobit, s tim da je u gradu povećana za 17,2%, u županiji za 20,3%, dok je na razini RH smanjena za 34,1% u odnosu na 2019. godinu. Ekonomičnost poslovanja povećana je u gradu i županiji, dok je u RH smanjena u odnosu na prethodnu godinu. Pokazatelji rentabilnosti povećani su u gradu i u županiji dok su na razini RH smanjeni.

Opis	Grad		Županija		Republika Hrvatska	
	2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.
1. Produktivnost rada – ukupan prihod po zaposlenom u kunama	728.211	708.300	637.552	625.447	826.515	784.747
2. Produktivnost rada – neto dobit/gubitak po zaposlenom u kunama	23.221	27.218	23.737	28.559	33.590	22.123
3. Ekonomičnost poslovanja	104,07	104,73	104,71	105,48	105,38	103,75
4. Rentabilnost prometa u % (bruto)	3,91	4,52	4,50	5,19	5,10	3,62
5. Rentabilnost ukupne imovine u % (bruto)	3,85	4,12	4,72	5,13	3,32	2,16
6. Rentabilnost vlastitog kapitala u %	10,04	10,58	10,42	11,32	6,39	4,12

Tablica 7. Pokazatelji produktivnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti poslovanja poduzetnika Varaždina, Varaždinske županije i RH (iznosi u kunama i %)

2.4.2. Poduzetničke zone

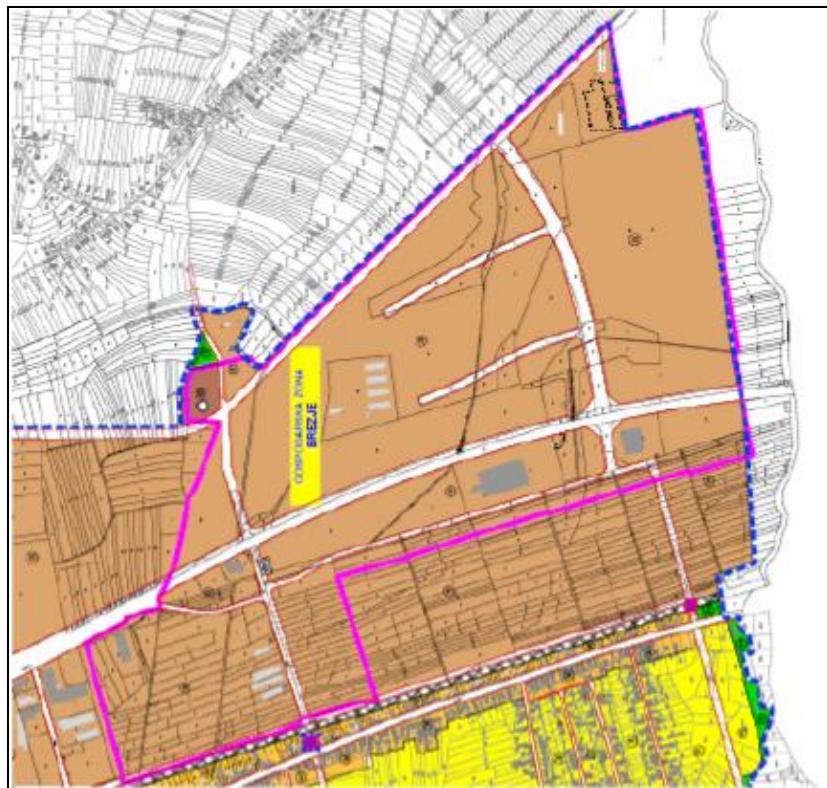
Poduzetničke zone čiji je djelomični ili potpuni osnivač, odnosno vlasnik, Grad Varaždin uključuju Zonu malog poduzetništva Jalkovec s oko 21 ha, Zonu Sjever d.o.o. s oko 62 ha te Gospodarsku zonu Brezje ukupne bruto površine 157 ha. Gospodarska zona Brezje je djelom nepotpunjena i upravo ona predstavlja s obzirom na veličinu, popunjenošć i poziciju najveći potencijal za razvoj gospodarstva, odnosno prihvati investicija na području Grada Varaždina. U tijeku je izgradnja komunalne ceste i infrastrukture koja će dodatno pomoći privlačenju investitora.

Slika 10. Zona Sjever d.o.o.

Slika 11. Zona malog poduzetništva Jalkovec

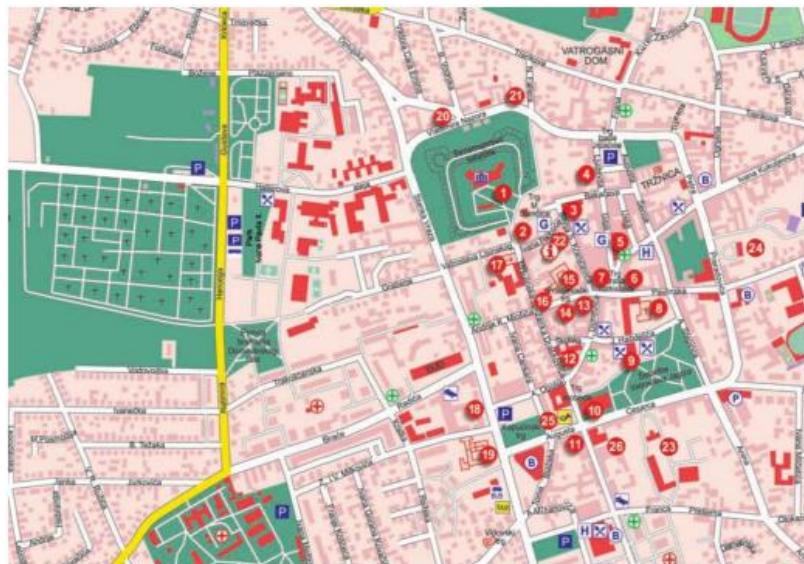

Slika 12. Gospodarska zona Brezje

2.4.3.Turizam

Turizam u Varaždinu temelji se na kulturi, tradiciji i očuvanju kulturne baštine te na prirodnim ljepotama i sadržajima za zabavu i slobodno vrijeme.

Većina gradskih znamenitosti smještena je u povijesnoj gradskoj jezgri koja se smatra cijelovitim spomenikom kulture.

Slika 13. Turistička karta Varaždina

Od prepoznatljivih kulturnih brendova grada svakako valja spomenuti Stari Grad s Lančanom kulom, Gradsku vijećnicu, komplekse starih samostana, gradske palače, Varaždinsko groblje te parkove i šetališta kao i Dravsku park-šumu. Tu su i cijenjeni Glazbena škola u Varaždinu, tradicionalni obrtnički proizvodi, Gradska tržnica i tradicija uzgoja cvijeća, varaždinski purgari kao simbol grada, nadaleko poznati varaždinski klipić te gradske kavane i mnogobrojne druge turističke atrakcije.

Osim epiteta grad kulture Varaždin je prepoznat i kao grad bicikala, a mala površina omogućava da se cijeli grad s okolicom može obići u vremenski prihvatljivim okvirima što ga čini posebno atraktivnim u proljetnim i ljetnim mjesecima.

Od muzeja u gradu postoje Gradski muzej Varaždin s poznatom Entomološkom zbirkom, Galerijski centar Varaždin, Muzej hrvatskog vatrogastva, Galerija „Zlati ajngel“, Galerija K10 te Muzej anđela.

Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu je dobilo status nacionalnog kazališta i aktivno je u postavljanju predstava domaćih i gostujućih ansambala te je jedna od najstarijih i najprepoznatljivijih kazališnih scena u Hrvatskoj.

Prirodne ljepote većinom su vezane uz rijeku Dravu, Varaždinsko jezero i jezero Motičnjak, te područje uz potok Zbel.

Od sportsko-rekreacijskih sadržaja na raspolaganju su Gradski bazeni Varaždin, stadioni Sloboda i Gradski stadion Varaždin, brojne biciklističke staze te novoizgrađena Gradska sportska dvorana Varaždin.

Dvije su najveće kulturno-turističke manifestacije u gradu: Varaždinske barokne večeri, tradicionalni dani posvećeni ljubiteljima klasične glazbe s brojnim nastupima priznatih svjetskih izvođača te Špancirfest, festival uličnih šetača koji je prerastao u desetodnevnu turističku atrakciju obilježenu koncertima, uličnim izlagačima i izvođačima pod sloganom Pokreni svoju kreativnost.

Osim ovih manifestacija u gradu se održavaju i sljedeće manifestacije: Dani performansa, Dani suvremenog plesa, Trash film festival, VAFI – internacionalni festival animiranog filma djece i mladih Varaždin, MOP – festival multimedije, Ceramica Multiplex, Ljeto u Varaždinu, glazbeni festivali, Varaždinski sajam zdrave i izvorne hrane, sajam Cro Eco Energy Expo i Sajam lova i ribolova, Advent u Varaždinu i niz drugih redovitih, povremenih ili izvanrednih manifestacija turističkog karaktera.

Turisti u Varaždinu ostaju u prosjeku 2,2 dana i to predstavlja najveći izazov za razvoj turizma. Cilj je da se turisti duže vrijeme zadržavaju u Varaždinu. Smještajni kapaciteti uključuju hotele Turist, Varaždin, Park Boutique i pansione Maltar i Garestin, kao i hostel u sklopu Studentskog doma Varaždin. Međutim, ti smještaji popunjeni su samo u vrijeme Špancirfesta i Varaždinskih baroknih večeri, a ostatak godine prilično su prazni. Postoji očita potreba za proširenjem turističke ponude ravnomjerno tijekom cijele godine. S obzirom na situaciju oko COVID-19 pandemije, podaci za 2020. godinu su očekivano pokazali velike padove u broju dolazaka i noćenja turista u Varaždinu, no grad ima mnogo potencijala za privlačenje turista i to na cjelogodišnjoj bazi, a ne samo sezonski.

MJESEC	DOLASCI		2020./2019. %	NOĆENJA		2020./2019. %
	2019.	2020.		2019.	2020.	
SIJEČANJ	1.333	1.924	44,34	2.877	3.973	38,10
VELJAČA	1.616	2.163	33,85	3.026	3.986	31,73
OŽUJAK	1.352	643	-52,44	2.624	1.897	-27,71
TRAVANJ	3.182	61	-98,08	6.115	764	-87,51
SVIBANJ	3.479	289	-91,69	6.510	874	-86,57
LIPANJ	3.360	1.309	-61,04	6.905	2.380	-65,53
UKUPNO	14.322	6.389	-55,39	28.057	13.874	-50,55

Slika 14. Ostvareni dolasci i noćenja u Varaždinu za 2019. i 2020. godinu

Iako u Gradu Varaždinu postoje mnogobrojne turističke znamenitosti, upitno je kako se one nude turistima. Većina agencija koja dovodi turiste u Varaždin shvaća grad kao usputno stajalište i ne zadržava grupe u gradu duže od dva – tri sata. To vrijeme je dostatno za brzi obilazak, ali ne ostavlja mogućnost da se turistima ponude dodatni sadržaji, posebno smještajni i ugostiteljski.

2.4.4. Poljoprivreda i šumarstvo

Gotovo polovicu ukupne površine Grada čini poljoprivredno (1.724,73 ha – od toga je 318,89 ha u vlasništvu Republike Hrvatske) i šumsko zemljište (702,2 ha) koje, prema tome, predstavlja vrlo značajan resurs Grada Varaždina.

A. POLJOPRIVREDA	1.	UKUPNA POVРŠINA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA	1.724,73	HA
	1.a	Vrijedno obradivo tlo - P2	454,93	ha
	1.b	Ostalo obradivo tlo - P3	1.269,80	ha
	2.	Udio poljoprivrednog zemljišta	29,01	%
	3.	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	0,037	ha/st
B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	702,20	ha
	2.	Udio šumskog zemljišta	11,81	%
	3.	Površina šumskog zemljišta po stanovniku	0,015	ha/st
	4.	Zaštitno zelenilo	96,08	ha

Tablica 8. Poljoprivredno i šumsko zemljište na području Grada Varaždina

Područje Grada Varaždina nalazi se na pridravskoj ravni. To je ravnicaški prostor koji se naziva i Varaždinsko polje. Podzemni slojevi oko Drave i Plitvice, a osobito Drave, sastoje se od debelih naslaga šljunka i pijeska koji se često izmjenjuju u horizontalnom i vertikalnom smjeru. Zone kvartarnih naslaga akumuliraju najveće količine podzemne vode. Šljunkovite naslage u ravnici Drave obiluju vodonosnim slojevima. To su naročito pogodni tereni za vodoopskrbu šireg područja iako su zbog visoke urbanizacije te intenzivnog bavljenja poljoprivredom podložni zagađivanju. Iz tog razloga posebno treba brinuti o mogućim štetnim utjecajima intenzivne poljoprivrede na stanje vodonosnika.

3.MISIJA, VIZIJA I SWOT ANALIZA

3.1.Misija

Misija gradske Uprave Grada Varaždina je da koristi sve finansijske, ljudske, tehnološke i druge resurse dostupne kako bi ispunjavali točno zavrtane mjere i aktivnosti ovim Programom. Uprava će Grad učiniti potpuno transparentnim i digitaliziranim kako bi se stvorio most povjerenja između lokalne samouprave i građana. U duhu europskih normi i pravila, Uprava će uspostaviti projektnu suradnju sa svim relevantnim i zainteresiranim partnerima u provedbi aktivnosti i projekata, koji će dizati kvalitetu života u Varaždinu, pridonositi ispunjavanju razvojnih ciljeva i pozicionirati Varaždin kao predvodnika gospodarstva, turizma i kulture kontinentalne Hrvatske.

3.2.Vizija

Vizija gradske Uprave Grada Varaždina je pozicionirati Varaždin kao potpuno digitalizirani i transparentan pametan grad 21. stoljeća, koji je predvodnik razvoja visoko profitabilnih industrija i kontinentalnog turizma RH, te grad koji bilježi pozitivne demografske trendove kroz upravljanje na način da su građani zadovoljni kvalitetom života, javnim uslugama, sigurnošću i dostupnošću Gradske Uprave.

3.3. SWOT analiza

SWOT ANALIZA – GRAD VARAŽDIN				
Područje	Snage	Slabosti	Prilike	Prijetnje
Proračun	<p>Finansijska stabilnost proračuna;</p> <p>Visoka razina izvršenja proračuna u odnosu na planove;</p> <p>Visoka razina pokrivenosti proračunskih izdataka vlastitim sredstvima;</p> <p>Razvoj Grada Varaždina korištenjem EU fondova.</p>	<p>Neravnomjerna proračunska ulaganja po sektorima i djelatnostima;</p> <p>Nedostatak sredstava za provođenje velikih infrastrukturnih projekata;</p> <p>Nedostatna inicijativa udruga za pronalaženjem drugih izvora financiranja, osim gradskog proračuna.</p>	<p>Veća dostupnost dodatnih izvora financiranja iz EU fondova za financiranje projekata, posebice u području komunalne i javne infrastrukture;</p> <p>Rad na povećanju transparentnosti proračuna putem razvoja digitalnih rješenja i tehnologija;</p> <p>Pristup kvalitetnim društvenim uslugama ;</p> <p>Osiguravanje uvjeta za ostanak i rad mladih obitelji.</p>	<p>Smanjena društvena aktivnost kao posljedica COVID krize i potencijalnih globalnih ugroza;</p> <p>Dugotrajan postupak odobravanja projektnih prijava na EU natječaje;</p> <p>Česte izmjene poreznih reformi utječu na stabilnost proračuna.</p>
Položaj i promet	<p>Iznimno povoljan geostrateški položaj;</p> <p>Dobra prometna povezanost s većim gradovima u okruženju;</p> <p>Dobra razgranatost cestovne mreže;</p> <p>Kontinuirano ulaganje u održavanje i izgradnju nerazvrstanih cesta.</p>	<p>Visoki trošak održavanja prometne infrastrukture;</p> <p>Neusklađenost stvarnog stanja prometne infrastrukture s podacima u katastru/zemljишnim knjigama;</p> <p>Sustava javnog prijevoza unutar gradskih naselja nedovoljno razvijen i moderniziran.</p>	<p>Povećanje kvalitete života građana;</p> <p>Razvoj i mogućnost financiranja održive urbane mobilnosti iz EU fondova;</p> <p>Primjena Smart City tehnologija u prometu;</p> <p>Promicanje integriranog urbanog prijevoza;</p> <p>Uspostava novih prometnih rješenja i sustava mobilnost.</p>	<p>Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za investicijske projekte prometne infrastrukture;</p> <p>Nepredviđeni troškovi održavanja i izgradnje povezani s rastom cijena materijala.</p>

Prirodna i kulturna baština	<p>Bogatstvo zelenih površina; Postojanje očuvane prirodne baštine i okoliša; Uvjeti za razvoj turizma baziranog na kulturnoj i prirodnoj baštini; Zaštićena kulturna dobra, uključujući povijesnu gradsku jezgru koja je zaštićena kao cjelina; Bogato kulturno nasljeđe.</p>	<p>Nedovoljno iskorištene prirodne prednosti područja Grada uz rijeku Dravu;</p> <p>Turistička ponuda nedovoljno orijentirana na razvitak rekreacijskih sadržaja u prirodi;</p> <p>Neiskorištenost prirodnih i kulturnih resursa jačanjem turizma zbog manjak smještajnih kapaciteta.</p>	<p>Uređenja izletišta i parkova na području Grada;</p> <p>Razvoj avanturističkog/adrenalinskog turizma;</p> <p>Izgradnja zelene infrastrukture koja pozitivno djeluje na okoliš;</p> <p>Efikasnije povezivanje postojećih prirodnih i kulturnih resursa s turističkom ponudom na području Grada;</p> <p>Efikasnije korištenje rijeke Drave u svrhu rekreacije građana i prirodne baštine u turizmu;</p> <p>Razvoj zelene infrastrukture u urbanom području te promicanje ideje razvoja zelenog grada i naselja;</p> <p>Mogućnosti financiranja razvoja zelene infrastrukture te obnove i zaštite kulturne baštine kroz EU fondove.</p>	<p>Divlja odlagališta otpada;</p> <p>Klimatske promjene: - poplave, potresi, klizišta, oborine;</p> <p>Konzervatorski uvjeti rekonstrukcije, adaptacije objekata kulturne baštine – otežani uvjeti razvoja.</p>
------------------------------------	--	---	--	---

Gospodarstvo	<p>Grad okrenut industriji;</p> <p>Postojanje poticajnih mjera i potpora za daljnji razvoj i rast poduzetničkog sektora;</p> <p>Veliki broj aktivnih poduzetnika;</p> <p>Suradnja visokoškolskih institucija, Grada i privatnog sektora na razvoju visokoprofitnih djelatnosti;</p> <p>Stalni rast broja poduzetnika i obrtnika;</p> <p>Rast ukupnih prihoda poslovnog sektora i rast prosječne mjesecne neto plaće;</p> <p>Kontinuirano ulaganje u poduzetničku infrastrukturu gospodarskih zona;</p> <p>Grad nagrađivan kao grad poticajan za poduzetništvo.</p>	<p>Dominacija nisko dohodovnih industrijai;</p> <p>Slabije korištenje EU fondova za razvoj poduzetništva;</p> <p>Nestabilnost tržišta, poglavito tekstilne industrie koja je vrlo zastupljena;</p> <p>Nedovoljni finansijski resursi za proširenje i usklađivanje proizvodnje sa modernim zahtjevima;</p> <p>Nedovoljna iskorištenost geostrateškog položaja za razvoj gospodarstva;</p> <p>Nedostatak poticaja za cjeloživotno obrazovanje za jači rast i razvoj poduzetništva i obrtništva.</p>	<p>Korištenje fondova EU u svrhu razvoja gospodarskih djelatnosti;</p> <p>Poboljšanje poduzetničkog okruženja kroz ulaganje u poduzetničku infrastrukturu;</p> <p>Razvoj gospodarske zone Brezje;</p> <p>Intenzivnije provođenje marketinških aktivnosti za privlačene novih investitora i investicija;</p> <p>Jačanje visoko dohodovnih industrijai u suradnji sa sveučilištima.</p>	<p>Otežano povlačenje EU sredstava za poduzetnike i industriju;</p> <p>Propast velikih industrijai i velik broj teško zapošljivih radnika;</p> <p>Neusklađenost obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada.</p>
---------------------	--	---	---	--

Stanovništvo	<p>Proaktivne demografske mjere;</p> <p>Povoljna statistika zaposlenosti;</p> <p>Poticajna stanogradnja.</p>	<p>Kontinuirani depopulacijski trendovi na području Grada;</p> <p>Rast broja nezaposlenih tijekom krize uzrokovane COVID-19;</p> <p>Odljev stanovništva u Zagreb i inozemstvo zbog boljih poslovnih prilika i kvalitete života.</p>	<p>Stvaranje povoljne klime za ostanak mladog stanovništva u Gradu;</p> <p>Implementacija sustava cjeloživotnog obrazovanja;</p> <p>Umrežavanje obrazovnih institucija s tržištem rada;</p> <p>Unapređenje sustava socijalne skrbi za najstarije i ranjivo stanovništvo;</p> <p>Razvoj kapaciteta udruga i civilnog društva u organiziranju aktivnosti namijenjenih jačanju zajednice.</p>	<p>Nefleksibilni obrazovni sustav i neusklađenost sa stvarnim potrebama tržišta rada;</p> <p>Tržište rada orijentirano samo na nekoliko djelatnosti;</p> <p>Nastavak trenda iseljavanja radno sposobnog i visokoobrazovanog stanovništva;</p> <p>Zatvaranje mikro i malih poduzeća te gubitak radnih mesta kao posljedica pandemije COVID-19.</p>
---------------------	--	---	--	---

4. STRATEŠKI OKVIR PROVEDBENOOG PROGRAMA GRADA VARAŽDINA ZA RAZDOBLJE 2021. - 2025. GODINE

Strateško planiranje i razvoj Grada Varaždina u razdoblju do 2025. godine temeljit će se na postavljenom strateškom okviru koji je dio Provedbenog programa Grada Varaždina za razdoblje 2021. - 2025. godine. Strateški okvir definiran je kroz 13 razvojnih mjera: poticanje gospodarskog razvoja, poticanje turističkog razvoja, poticanje poljoprivrede, poticanje povećanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, kultura i turizam, odgoj i obrazovanje, sport, socijalna politika, grad mladih, komunalna infrastruktura, zaštita okoliša i održivi razvoj, prometna infrastruktura, mjesni odbori i lokalna samouprava. Sve mjere su u djelokrugu djelovanja Upravnih odjela Grada Varaždina, a provode se u suradnji s javnim ustanovama i gradskim tvrtkama, udrugama civilnog društva, obrazovnim institucijama i drugim subjektima.

Sve mjere su povezane s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine, a po donošenju Županijske razvojne strategije ciljevi i mjere ovog Provedbenog programa bit će usklađeni i s tim dokumentom.

Svaka mjera sadrži niz aktivnosti kojima se osigurava njena provedba te pokazatelje uspješnosti kojima se sama efikasnost mjera može provjeriti. Također, kako bi se pokazala finansijska provedivost i održivost mjera, sve mjere su povezane sa relevantnim stavkama gradskog proračuna i projekcija za sljedeće godine. Sve ove elemente Provedbenog programa moguće je detaljnije pronaći u Prilogu 1. Provedbenog programa Grada Varaždina.

4.1.Pregled mjera i aktivnosti

RAZVOJNE MJERE

Mjera 1. Poticanje gospodarskog razvoja

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2025.)
1.1. Unapređenje poduzetničkog okruženja	Ukupan broj poduzetnika	2176	2210
1.2. Subvencije poduzetnicima početnicima	Broj jednokratnih potpora za novozaposlene mlade poduzetnike	0	115
1.3. Bespovratne potpore poduzetnicima i obrtnicima	Broj bespovratnih potpora poduzetnicima i obrtnicima	889	150
1.4. Bespovratne potpore poduzetnicima, obrtnicima i udrugama za organizaciju gospodarsko-turističkih manifestacija	Broj poduzetnika, obrtnika i udruga koje su ostvarile potporu za organizaciju gospodarsko-turističkih manifestacija	19	24
1.5. Kreditni fond Grada Varaždina za poduzetnike i obrtnike	Broj poduzetnika i obrtnika koji su korisnici Kreditnog fonda Grada Varaždina	0	20

Mjera 2. Poticanje turističkog razvoja

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2025.)
2.1. Unapređenje turističkog okruženja	Broj turističkih noćenja	33.858	97.000
2.2. Razvoj turističke infrastrukture	Broj smještajnih kapaciteta	78 objekta 692 kreveta	100 objekta 800 kreveta
2.3. Poticanje održivog razvoja turizma	Broj manifestacija/događanja	29	30
2.4. Sufinanciranje troškova izlagača na manifestacijama	Broj izlagača koji su ostvarili sufinanciranje troška izlaganja na manifestacijama Grada Varaždina	0	31
2.5. Izrade Strategije razvoja turizma Grada Varaždina za razdoblje 2021. - 2027.	Izrađena Strategija razvoja turizma Grada Varaždina za razdoblje 2021. - 2027.	1	1

Mjera 3. Poticanje poljoprivrede

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2025.)
3.1. Bespovratne potporu za dodjelu organskog peletiranog gnojiva	Broj građana koji su ostvarili bespovratnu potporu za dodjelu organskog peletiranog gnojiva	420	500
3.2. Subvencija OPG-ovima za izravnu prodaju vlastitih proizvoda na gradskoj tržnici	Broj subvencioniranih OPG-ova za prodaju na gradskoj tržnici	11	20
3.3. Subvencije programa rada udruga i zadruga u poljoprivredi	Broj subvencioniranih udruga i zadruga u poljoprivredi	4	6

Mjera 4. Poticanje povećanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2025.)
4.1. Sufinanciranje povećanja energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u kućanstvima	Broj kućanstava koja su provela projekt energetske učinkovitosti	0	50
4.2. Sufinanciranje kupnje i servisiranja bicikala radi smanjenja korištenja vozila	Broj kupljenih i servisiranih bicikla	713	1000
4.3. Energetska obnova stambenih i javnih građevina	Broj energetski obnovljenih objekata javne namjene	1	2

Mjera 5. Kultura i turizam

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2025.)
5.1. Povezanost glazbene kulture, obrazovanja i turizma	Povećanje broja umjetničko glazbenih programa na Sveučilištu Sjever	0	1
5.2. Obnova kulturnih scena - bogatstvo ponude	Broj novih kulturnih scena i ustanova	5	8

Mjera 6. Odgoj i obrazovanje

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2025.)
6.1. Obrazovanjem do uspjeha – poticanje obrazovanja	Povećanje iznosa stipendija	300 kn za korisnike koji se školju u Varaždinu i Čakovcu; 600 kn za studente koji se školju izvan Varaždina i Čakovca	od 400 kn do 550 kn za korisnike koji se školju u Varaždinu i Čakovcu za deficitarna zanimanja, te 400 kn za korisnike koji se školju u Varaždinu i Čakovcu za redovna zanimanja; od 700 do 850 kn za studente koji se školju izvan Varaždina i Čakovca za deficitarna zanimanja, te 700 kn za studente koji se školju izvan Varaždina i Čakovca za redovna zanimanja
6.2. Građanski odgoj i obrazovanje	Proведен kurikulum građanskog odgoja u varaždinskim osnovnim školama	0	1
6.3. Finansijska pismenost i poduzetništvo	Broj radionica financijske pismenosti i poduzetništva u varaždinskim osnovnim školama	0	3
6.4. Usmjeravanje na razvoj stem programa	Broj novih studijskih programa usklađen sa deficitarnim zanimanjima	11	15

Mjera 7. Sport

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2025.)
7.1. Rekreativno bavljenje sportom - javni tereni	Izgrađeno novih javnih sportskih terena	1	3
7.2. Dječja sportska natjecanja	Broj dječjih sportskih natjecanja godišnje u gradu	34	40
7.3. Izgradnja teniskog centra	Izgrađen i funkcionalan novi teniski centar	0	1

Mjera 8. Socijalna politika

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2025.)
8.1. Izazovi starosti i aktivnog starenja	Osnovan novi Gerontološki centar	0	1
8.2. Unaprjeđenje položaja beskućnika	Povećanje smještajnih kapaciteta za beskućnike	15	17
8.3. Briga za žrtve obiteljskog nasilja	Povećanje smještaja 'sigurne kuće'	17	20

Mjera 9. Grad mladih

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2025.)
9.1. Uključivanje mladih u život grada	Participativni proračun za mlađe i dječji voucheri	0	1.100.000.000 kn
9.2. Socio-demografski razvoj	Izgrađeno novih vrtića	0	1
9.3. Razvoj mentalnog zdravlja mladih	Izrađena strategija za unapređenje mentalnog zdravlja mladih	0	1

Mjera 10. Komunalna infrastruktura

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2025.)
10.1. Rješavanje baliranog otpada	Tona baliranog otpada sanirano sa odlagališta u Brezju	0	111.000
10.2. Zbrinjavanje tekućeg otpada	Postotak ukupnog sortiranog otpada	46%	55%
10.3. Uređenje centra grada	Iznos za saniranje pročelja zgrada u gradskom vlasništvu	350.000	4.550.000
10.4. Sprečavanje devastacije gradskog prostora	Izmjena GUP-a	0	1
10.5. Individualna stambena izgradnja	Sanirane ulice koje omogućuju individualnu stambenu izgradnju	0	3
10.6. Izrada detaljnog plana uređenja Aquacitya	Pripremljena dokumentacija i planovi za sportsko rekreativni centar Aquacity	0	1

Mjera 11. Zaštita okoliša i održivi razvoj

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2025.)
11.1. Uspostava gradskog sustava za kontrolu i prevenciju zagađivanja	Nabava mjernih stanica zagađenosti zraka	0	2
11.2. Eneretska obnova stambenih i javnih građevina	Broj energetski obnovljenih objekata	2	4
11.3. Dravska park šuma - šetnica uz kanal	Broj uređenih sadržaja u Dravskoj park šumi	0	3
11.4. Zelene površine	Postotak povećanja zelenih površina prenamjenom napuštenih prostora	0	2%
11.5. Uređenje parkova i groblja	Izgradnja aleje urni na Varaždinskom groblju	0	1

Mjera 12. Prometna infrastruktura

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2025.)
12.1. Kučanska rampa	Prihvaćen projekt i financiranje rješenja Kučanske rampe	0	1
12.2. Izgradnja i obnova prometnica	Broj izgrađenih i obnovljenih prometnih rješenja	19	79
12.3. Inicijativa za dogradnju istočne obilaznice	Izrađen plan za proširenje istočne obilaznice	0	1
12.4. Promet u mirovanju	Količina sredstva u fondu za parkiranje u centru grada	0	100.000
12.5. Javna rasvjeta s naglaskom na sigurnost pješaka	Postotak smanjenja svjetlosnog zagađenja	0,001054	0,00597
12.6. Bicikl u gradu	Povećanje broja kilometara biciklističkih staza u gradu	0	2,5

Mjera 13. Mjesni odbori i lokalna samouprava

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2025.)
13.1. Reorganizacija sustava mjesnih odbora te definiranje njihovih ovlasti	Povećanje izlaznosti na izbore za lokalne mjesne odbore	10%	20%

4.2. Razvojni projekti

R.br.	Naziv projekta	Opis projekta	Vrijednost projekta	Planirani početak	Trajanje projekta (mjeseci)
1.	Sanacija odlagališta neopasnog otpada Brezje	Sanacijom navedenog odlagališta omogućava se povezivanje gospodarske zone Brezje i njezino komunalno opremanje čime se dobiva prostor za izgradnju novih poduzetničkih kapaciteta.	120.000.000 kn	2022.	25
2.	Denivelacija raskrižja Supilove, Anine i ulice V. Novaka	Denivelacija raskrižja Supilove, Anine i ulice V. Novaka sa željezničkom prugom u svrhu smanjenja opterećenja prometa u tom dijelu grada i rješavanje prometnih čepova koji se stvaraju.	55.000.000	2022.	36
3.	Izgradnja sportsko-rekreacijskog centra Beli kipi sa skloništem za životinje	Na lokaciji bivšeg vojnog skladišta Beli kipi izgraditi će se sportsko rekreacijski centar i centar za napuštene kućne ljubimce. Trenutno je u tijeku izrada projektne dokumentacije za izgradnju skloništa za mačke, kao prve faze u realizaciji projekta.	15.000.000. kn	2022.	18
4.	Izgradnja oborinske odvodnje	Izgradnja oborinske odvodnje u prigradskim naseljima Grada	20.000.000 kn	2022.	11

		Varaždina			
5.	HUB kružne ekonomije i društvenog poduzetništva	<p>Unaprjeđenje poslovnog okruženja pretpostavka je za razvoj i jačanje gospodarske aktivnosti, motivaciju poduzetnika te stvaranje relevantnih uvjeta za daljnji oporavak gospodarstva.</p> <p>Industrija na području grada Varaždina proizvodi najviše otpada koji je u sustavu kružnog gospodarenja međusobno iskoristiv (reciklabilan) unutar različitih industrijskih pogona. Osim toga industrijski kapaciteti imaju najveći udio u ukupnoj zaposlenosti u gospodarstvu.</p> <p>Međutim ovaj sektor karakterizira tehnološka zastarjelost i niske plaće. Kako bi se sektor modernizirao te povećala njegova dohodovnost nužno je provesti njegovu tranziciju u Industriju 4.0 provedbom strategije kružnog gospodarstva. Time će se povećati učinkovitost rada, prosjek plaća i konkurentnost na tržištu</p>	22.500.000 kn	2022.	23

5.PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE

Praćenje i izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne samouprave sastavni je dio procesa strateškog planiranja i definirano je Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 6/2019). Praćenje provedbe akata strateškog planiranja obuhvaća proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja (definirani u strateškom okviru) kojima se sustavno prati uspješnost provedbe mjera akta strateškog planiranja. Izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja proces je pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim nositeljima strateškog planiranja na razini JLS te široj javnosti o statusu provedbe strateškog akta.

U svrhu pripreme Provedbenog programa Grad Varaždin formirao je posebnu radnu skupinu za izradu Programa koja se sastoji od pročelnika svih Upravnih odjela Grada Varaždina te predstavnika Razvojna agencije Sjever- DAN d.o.o. kao tehničkog koordinatora. Nakon završetka ovog dokumenta, a tijekom njegove provedbe, ova radna skupina djelovat će kao kontrolno tijelo provedbe te se redovito sastajati, kako bi tijek provedbe bio praćen i evaluiran.

Na godišnjoj bazi, evaluirat će se učinkovitost mjera i postizanje zadanih indikatora uspješnosti te o tome podnosići detaljan izvještaj gradonačelniku. Na temelju evaluacije, svake će se godine Program prilagođavati trenutnim uvjetima i postignutim rezultatima.

U ovo vrijeme COVID-19 pandemije iznimno je teško prognozirati mogućnosti provedbe svih zacrtanih mjera prema zadanom vremenskom rasporedu, pa su promjene uvijek moguće. Upravo zato, uloga evaluacijskog tijela je iznimno bitna kako bi Program bio pravilno ažuriran i bio efikasniji i realniji za provedbu.

Uz rad evaluacijskog tijela, svi Upravni odjeli Grada Varaždina imaju jasnu obavezu da u svim aktivnostima i projektima kojima pristupaju djeluju u skladu sa Programom te od njega ne odstupaju. Razvojna agencija Sjever – DAN d.o.o. kao tehnički koordinator vršiti će nadzor provedbe te prilagođavanja dokumenta Programa, te dostavljati redovita izvješća gradonačelniku i Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova Europske Unije o postignutim rezultatima po Programu, kao i uočene probleme i moguća rješenja koja se tijekom provedbe mogu pojaviti.

Proces praćenja i izvještavanja uključuje sljedeće korake u cilju provedbe praćenja i izvještavanja o strateškom planiranju:

1. Uspostava institucionalnog okvira za praćenje uspješnosti provedbe
2. Identifikacija zahtjeva praćenja
3. Uspostava mreže osoba za praćenje
4. Izvještavanje o rezultatima; identifikacija mogućih problema
5. Pokretanje preventivnih mjera rješavanja problema
6. Ispunjavanje službenih zahtjeva izvješćivanja

Važno je napomenuti da je gradska uprava znatno podigla razinu digitalizacije gradske uprave te da je uvedena potpuna transparentnost putem gradske web stranice. Također, prilikom formiranja proračuna i važnih dokumenata građanima je omogućen participativni pristup te će i takav pristup utjecati na modifikacije ovog Provedbenog programa kada se za to ukažu potrebe. Svi elementi ovog Provedbenog programa, kao i sve druge aktivnosti gradske uprave biti će prezentirani građanima na potpuno transparentan način.